

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2014

Nr. 136

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 18 augustus 2014

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie en de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben op 3 juli 2014 overleg gevoerd met Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie en Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu over:

- **de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie d.d. 13 januari 2014 inzake het landelijk beeld jaarwisseling (Kamerstuk 33 750 VI, nr. 97);**
- **de brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu d.d. 21 februari 2014 inzake de beantwoording van de motie-Oosenbrug/Marcouch inzake handhaving vuurwerkketen (Kamerstuk 33 750 XII, nr. 73);**
- **de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie d.d. 2 juni 2014 inzake de voorgenomen maatregelen vuurwerk en het algeheel beeld van de jaarwisseling (2013–2014) (Kamerstuk 33 750 VI, nr. 125);**
- **de brief van Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu d.d. 11 juni 2014 inzake het ontwerpbesluit tot wijziging Vuurwerkbesluit in verband met de aanpassing verkoop- en afsteektijden consumentenvuurwerk (Kamerstuk 33 750 XII, nr. 90).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Jadnanansing

De waarnemend voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu,
Van Dekken

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Hessing-Puts

Voorzitter: Berndsens-Jansen
Griffier: Van Doorn

Aanwezig zijn negen leden der Kamer, te weten: Berndsens-Jansen, Dik-Faber, Dijkhoff, Kooiman, Marcouch, Oskam, Ouwehand, Van der Staaij en van Tongeren,

en Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie en Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu, die vergezeld zijn van enkele ambtenaren van hun ministerie.

Aanvang 13.30 uur.

De **voorzitter**: Goedemiddag, ik open de vergadering van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie en als volgcommissie de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu. Aan de orde is het algemeen overleg Jaarwisseling 2013–2014 en vuurwerk, en dat bij deze temperatuur; dat is heel bijzonder!

Ik heet de leden van de commissie, beide bewindspersonen met hun staf en natuurlijk de mensen op de publieke tribune die dit algemeen overleg willen volgen, hartelijk welkom. Ik zeg tegen de leden dat er sprake is van vijf minuten spreektijd met de mogelijkheid van twee interrupties met één vervolgvraag.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Er gaapt een kloof tussen burgers, lokale politici en Haagse fracties die met de zwaarste vuurpijl nog niet te overbruggen is. De jaarwisseling in Nederland is al lang niet leuk meer, met ieder jaar honderden gewonden. Tienduizenden politieagenten die op de been worden gebracht, kunnen niet verhinderen dat er een aaneenschakeling is van incidenten. 20 mensen worden blind. De kosten die wij ieder jaar maken om de beschadigde ogen te behandelen tijdens oud en nieuw zouden wij ook kunnen inzetten om 1.100 ouderen van staar af te helpen. De schade in Rotterdam bedraagt € 350.000. 20% van de slachtoffers komt door illegaal vuurwerk en meer dan de helft van spul dat gewoon legaal te koop is. Dus kunnen we alsjeblieft ophouden met blijven roeptoeteren dat illegaal vuurwerk het grootste probleem is? De helft van de slachtoffers is omstander. Kunnen we daarom ophouden met roeptoeteren dat je zelf verantwoordelijk met vuurwerk moet omgaan als we weten dat de helft van de slachtoffers die in het oogziekenhuis terechtkomen, zelf niet aan het afsteken was? Dat zijn ook veel kinderen. Een babyvuurpijl klinkt lekker onschuldig, maar het is als met een gootsteenontstopper: als je vuurwerk in je oog krijgt, smelt dat je hele oog weg. Dat gebeurt bij jonge mensen die voor hun leven beschadigd zijn, die gewoon buiten stonden terwijl ze zelf niets aan het afsteken waren, en die toch voor de rest van hun leven hun ambities, bijvoorbeeld om piloot te worden, in de koelkast zullen moeten zetten.

De politiek kijkt daarvan weg. De Partij voor de Dieren heeft al een aantal jaren geleden een hoorzitting georganiseerd waarbij oogartsen foto's hadden meegebracht van de kinderen die beschadigd waren door legaal vuurwerk dat ze zelf niet hadden afgestoken. Ik weet nog goed dat meer dan de helft van de woordvoerders die foto's niet durfde te zien.

De traditie is onhoudbaar geworden en is ontspoord, om met de woorden van VVD-burgemeester Van Aartsen te spreken, en moet dus worden aangepakt. Ik ben blij te zien dat in elk geval het kabinet een deel van die wegkijkstrategie niet langer volhoudt. Ik ben blij dat het kabinet aangeeft dat er maatregelen worden genomen. Wat de Partij voor de Dieren betreft, zou de brief die wij hebben gekregen het best passen in een aanloop om toe te werken naar een totaalverbod op consumentenvuurwerk en het overschakelen op vuurwerkshows als veilig alternatief. Het inperken van de verkoopdagen en het beperken van de verkooptijden vinden we goede

voorstellen, maar we vragen ons wel af waarom er niet beter is geluisterd naar de burgemeesters van de vier grote steden die, ook gesteund door andere burgemeesters, ervoor pleiten om het afsteken te beperken tot de periode tussen 23.00 en 02.00 uur. Pas dan kun je ook echt borgen dat mensen in alle veiligheid bij elkaar op bezoek kunnen gaan en dan is de handhaving goed te regelen. Waarom heeft het kabinet dat niet overgenomen?

Wat schetst mijn verbazing dat in de online kranten gisteren al bekend is geworden dat de coalitie zelfs de maatregelen die het kabinet nu voorstelt nog verder wil terugdraaien. Die maatregelen zijn al water bij de wijn nadat niet de minsten, namelijk de burgemeesters van de vier grote steden, met andere burgemeesters hun voorstel hadden gedaan. Ik begrijp daar niets van, zeker van de PvdA, want was op het congres van die partij niet een motie aangenomen die de fractie oproep om toe te werken naar een totaalverbod op consumentenvuurwerk?

Ik heb ook een vraag over de wens van gemeenten om zelf regie te nemen. Ik begrijp niets van dit kabinet, dat de mond vol heeft van decentralisatie en lokale verantwoordelijkheid maar dat vervolgens geen voorstel doet om gemeenten zoals Hilversum, die vuurwerkvrij willen zijn, daarvoor ook de instrumenten in handen te geven. Is het kabinet ook bereid om toe te geven dat de versoepeling die een paar jaar geleden is doorgevoerd, onder andere in de hoeveelheid vuurwerk die je in één keer mag kopen, van 10 naar 25 kg, onverstandig is geweest en dat we die zullen moeten terugdringen?

Ik roep het kabinet dus op om in elk geval vast te houden aan de eigen inzet uit de brief die wij hebben ontvangen en die liever nog aan te scherpen, dus door een verdere terugdringing van de afsteektijden en door gemeenten de ruimte te geven om zichzelf vuurwerkvrij te verklaren als zij dat willen. De gemeenten moeten ook de kosten dragen van de schade die vuurwerk met zich meebrengt. Draai het besluit terug om mensen 25 kilo vuurwerk in één keer mee te geven. Het allermooiste zou zijn als het kabinet hier vandaag toezegt dat het deze bespreking als een eerste stap ziet naar een totaalverbod op consumentenvuurwerk, zodat we hopelijk op niet al te lange termijn een volledig veilige en gezellige jaarwisseling voor iedereen kunnen vieren in Nederland.

De heer **Dijkhoff** (VVD): Voorzitter. Voordat ik het over vuurwerk ga hebben, wil ik even stilstaan bij het geweld tegen hulpverleners. Van de positieve kant kun je zeggen dat dat licht gedaald is, maar het zit toch een beetje binnen de marges dat dit toevallig het ene jaar anders is dan het andere jaar. De VVD hecht eraan om dit door te zetten.

Ik lees dat in alle gevallen een strafverzwaring van 75% geëist is, een soort eindejaarsbonus. Het is een goede zaak dat dit nu ook door het OM wordt geëist. Hoe vaak wordt dit dan ook door de rechter gehonoreerd? Zie je dat dan ook terug in de strafoplegging? Dat is natuurlijk uiteindelijk de laatste stap die wij hebben beoogd met de aanpassing van die regels. Ik krijg hierop graag een antwoord van de Minister.

Wat de VVD betreft, geeft vuurwerk overlast en moet je die beperken, maar kun je vuurwerk helaas niet helemaal uitbannen. Het is een risico, zoals andere activiteiten ook risico's hebben. Dat kan nare gevolgen hebben, vooral als je er onverantwoord mee omgaat. Het totaal verbieden van zaken is een wel heel draconische maatregel als het om een activiteit gaat die ook verantwoord kan, die door velen verantwoord gebruikt wordt en die ook aan velen veel plezier biedt. Een hetze, een verbod of een afgedwongen cultuurverandering, zoals bij de VNG af en toe een beetje doorklinkt als nieuwe norm, is toch een sfeer waarbij de VVD zich niet zo thuis voelt. Ons gaat het erom, onderscheid te maken tussen wat deugt en wat niet deugt, en niet net te doen alsof er iets fout mee is, wat wij dan maar zo lang gedogen en moeten uitfaseren. Als mensen er uiteindelijk zelf voor kiezen om het niet te doen omdat de gemeente een show heeft

die leuker is, vind ik dat prima, maar we moeten dat niet gaan opleggen. We moeten niet doen alsof er iets mis mee is en alsof je niet deugt wanneer je er verantwoord mee omgaat en er lol aan hebt als je met je gezin vuurwerk afsteekt.

Bij het voorstel tot inperking van de afsteektijd kan ik me wel iets voorstellen, maar eerder werd, als partijen dit ook voorstelden, altijd als argument gebruikt dat je hiervoor wat meer ruimte moet bieden, omdat dit nu eenmaal een behoefte is die je niet verkleint; dan zou je het over de dag kunnen uitsmeren. We horen dan het argument dat er bij daglicht minder risico is en dat overdag afsteken beter is, want dan wordt het vuurwerk 's avonds niet afgestoken. Ik zal niet zeggen dat dit allemaal juist is, maar het was wel de argumentatie, ook vanuit het kabinet, om daar niet toe over te gaan. In principe kan ik dit voorstel wel steunen, maar ik hoor graag wat er dan nu veranderd is en wat nu de argumenten zijn waardoor dit wel kan.

De **voorzitter**: Er zijn interrupties voor u, maar voordat ik mevrouw Dik-Faber het woord geef, moet ik eerst een formele opmerking maken. Mevrouw Dik-Faber, u bent geen lid van de commissie, dus ik moet de commissieleden om toestemming vragen zodat u het woord kunt voeren. Dat is eigenlijk nooit een probleem. Ik ga ervan uit dat dat ook nu niet het geval is, dus ik geef u graag het woord.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): Volgens mij is ook de commissie voor Infrastructuur en Milieu hierbij betrokken, waarvan ik wel lid ben. Ik hoorde de vertegenwoordiger van de VVD zeggen dat hij het prima vindt als mensen er zelf voor kiezen om geen vuurwerk af te steken maar naar een vuurwerkshow van de gemeente te gaan. Hoe staat de VVD ertegenover om gemeenten daarin meer mogelijkheden te geven? Gemeenten kunnen nu wel vuurwerkvrije zones instellen, maar sommige gemeenten hebben behoefte aan meer mogelijkheden om grotere delen van de gemeente vuurwerkvrij te verklaren en als alternatief een show aan te bieden. Ik denk dat de eigen gemeente dat ook heel goed kan inschatten, want een dorpje is natuurlijk iets anders dan een grote stad. Zou de VVD kunnen meedenken over manieren om gemeenten daarin meer beleidsvrijheid te geven?

De heer **Dijkhoff** (VVD): Ik heb het idee dat de instrumenten die er nu zijn daarvoor wel voldoende ruimte bieden. Vuurwerkvrije zones kun je heel gericht instellen op plaatsen waar bijvoorbeeld veel ouderen wonen. Als je kiest voor een vuurwerkshow, dan ga ik er gewoon maar even van uit dat dat een evenement is en dat je in het gebied rondom dat evenement ook regels kunt afkondigen waardoor je daar niet zelf ook nog vuurwerk kunt afsteken, op een drukke plaats waar veel mensen samen zijn. Dus ik denk dat ze met die regels goed uit de voeten kunnen. Ik heb liever dat we eerst met die regels de praktijk ingaan en dan horen of het knelt, in plaats van dat al bij voorbaat te doen, want dan ga je toch mee, wat mijn partij niet wil, in een sfeer alsof er iets mis is met het zelf afsteken van vuurwerk.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): Volgens mij gaat het nu niet om het toevoegen van extra regels waaraan gemeenten moeten voldoen, maar juist om het wegnemen van regels zodat gemeenten extra mogelijkheden krijgen om het vuurwerk in hun eigen gemeente te reguleren. Ik nodig de VVD-fractie uit om, gelet op het instrumentarium dat er nu ligt en dat door een aantal gemeenten als te beperkend wordt ervaren, bijvoorbeeld door Vlaardingen, te kijken hoe wij die gemeenten daarin wel tegemoet kunnen komen.

De **voorzitter**: Voordat ik de heer Dijkhoff het woord geef, vraag ik de leden om vooral kort en bondig te interrumperen, want we zijn met veel woordvoerders en we hebben maar een beperkte tijd vanmiddag.

De heer **Dijkhoff** (VVD): Ik waardeer de creativiteit van collega Dik-Faber dat ze dit verkoopt als meer vrijheid voor gemeenten, maar dat is dan wel vervolgens om individuele burgers meer regels te geven. Daar houd ik dan toch niet zo van.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): In dat kader ben ik benieuwd of de heer Dijkhoff de opening van de journaals op nieuwjaarsdag in België en in Nederland heeft gezien en wat volgens hem het verschil is geweest in de incidenten tussen België, waar veel steden een totaal vuurwerkverbod hadden het afgelopen jaar, en de incidenten in Nederland.

De heer **Dijkhoff** (VVD): Ja ik heb die journaals gezien. Nederland heeft inderdaad een traditie die andere landen niet hebben. Als die traditie zich in Nederland anders ontwikkelt doordat mensen andere keuzes maken, vind ik dat prima, maar dat moet niet van bovenaf worden opgelegd alsof er iets mis mee is. Natuurlijk is dit een activiteit die risico's met zich meebrengt. Als je die activiteit vaker uitvoert, zullen die risico's ook vaker optreden.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Het precieze bericht was dat in België de jaarwisseling rustig was verlopen, op enkele incidenten na. Er waren daar zeven auto's in de fik gegaan, in Nederland waren dat er 8.400. Het Belgische journaal ging over de explosieve jaarwisseling in Nederland. Dan denk ik dat de VVD toch niet anders kan dan concluderen, bijvoorbeeld met de burgemeester hier in Den Haag, van eigen huize, dat het om een ontspoorde traditie gaat. Ik heb een aangehouden motie, waarvan ik graag zou zien dat de VVD die vanavond steunt. Burgemeesters zeggen dat het uit de hand loopt en vragen om instrumenten om te kunnen optreden en hun gemeente of grote zones vuurwerkvrij te verklaren en daartoe de wettelijke mogelijkheid te creëren. Dan kunnen ze zelf nog bekijken of ze daarvan gebruikmaken of niet. Waarom wil de VVD gemeenten daarin dwarszitten?

De heer **Dijkhoff** (VVD): Als ik kort moet zijn, verval ik toch een beetje in herhaling. Ik vind dat je de overlast moet bestrijden en dat je ook zeker maatregelen moet nemen op dat terrein, maar wel vanuit de traditie die er is, de vrijheid en het feit dat het verantwoord kan. Je bestrijdt de overlast in plaats van het om te keren, wat je zou doen door te zeggen dat je het eigenlijk niet moet doen en dat je af en toe nog ergens een hoekje hebt waar het nog wel mag. Dat is niet zoals wij erin staan, dat is een keuze die wij vanavond niet bij motie zullen veranderen.

De heer **Van der Staaij** (SGP): In een debat twee jaar geleden werd hier ook al over gesproken. Ongeveer alle partijen die toen al voor waren, zijn nog steeds voor en de partijen die tegen waren, zijn nog steeds tegen, dus er zit niet heel veel beweging in die fronten. Traditie is eigenlijk het belangrijkste argument van de VVD-fractie om het te willen houden zoals het is, maar kan een traditie niet ook zo veel overlast of schade veroorzaken dat er reden is om toch te bekijken of je niet meer grenzen moet stellen aan zo'n traditie?

De heer **Dijkhoff** (VVD): Dat het een traditie is, is nog geen reden om er niet meer over na te denken. Ik geef alleen aan waarom wij in Nederland vanwege die traditie op een andere manier en vanuit een ander uitgangspunt oud en nieuw vieren. Ik hecht eraan om het niet te veel en te snel in te perken vanwege de vrijheid van mensen om zelf hun keuzes te

maken en dit soort activiteiten te ontplooiën. Natuurlijk zijn er activiteiten, zoals autorijden er ook een is, waar risico's aan verbonden zijn, en is het een afweging in hoeverre je zo'n activiteit toestaat en in hoeverre je die beperkt vanwege de risico's. Daarom vind ik ook dat we ons best moeten doen en er een tandje bij moeten zetten om te zorgen dat als mensen vuurwerk afsteken, dat legaal en verantwoord spul is en dat het ook verantwoord wordt afgestoken. Daarom kan ik me ook best voorstellen, als het kabinet met goede argumenten komt, dat we de afsteektijden inkorten. Maar ik doe dat wel stap voor stap omdat ik vind dat het erom gaat de overlast terug te brengen en niet de activiteit zelf uit te bannen.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Ik begrijp het argument van diegenen die eraan hechten om flink te kunnen afsteken, maar er is ook een groeiende groep die eigenlijk heel graag gevrijwaard wil worden van de overlast die ermee verbonden is en van het geluid. Hoe weegt de heer Dijkhoff de rechten van die mensen? Kan juist een lokale afweging van die traditie niet heel geschikt zijn?

De heer **Dijkhoff** (VVD): Voorzitter. Er zijn twee groepen die elke keer heel veel aandacht krijgen, waarvan een de groep is die ervan af wil. Ik wil best partijen die daar hard voor gewerkt hebben een compliment geven omdat zij in ieder geval meer aandacht weten te genereren. Ik kreeg op oudjaarsdag per uur van de NOS een update van het aantal meldingen bij het meldpunt van een andere politieke partij, die dat dus slim heeft gedaan. Dat betekent niet per se dat de overlast toeneemt. De andere groep, de mensen die flink willen afsteken en die daar slecht mee omgaan, is ook niet de groep waar ik voor opkom. Die groep moet je beperken en dan moet je ook zorgen dat deze mensen niet makkelijk online het foute en illegale spul kunnen krijgen. Maar de grootste groep mensen behoort gewoon tot de gezinnen die bij de oliebollen en de champagne heel verantwoord, met een fles vol zand, even een pakketje afsteken met de kinderen om die daar verantwoord mee te leren omgaan, met brillen op en een afsteeklont. Die groep wil ik niet te veel beperken omdat er overlast is van een paar malloten die zitten te knutselen of illegaal spul kopen. Ga dan maar aan de slag met de middelen die er zijn voor gemeenten. Als daaruit blijkt dat zich een traditie ontwikkelt omdat mensen andere behoeften krijgen, dan kan ik daar prima mee leven, maar niet vanuit het standpunt dat we dit per se zo willen en dat we door beïnvloeden en betuttelen gaan zorgen dat het zo wordt.

De **voorzitter**: U vervolgt uw betoog.

De heer **Dijkhoff** (VVD): Voorzitter. De verkoopdagen zouden van drie naar twee moeten. Ik heb wel geprobeerd om daar de logica van in te zien. Daar zat niet heel veel onderbouwing bij. Ik zie ook niet de logica van het omgekeerde; ik zie het eerder andersom. Ik ben het eens met de inzet van het kabinet om de illegale pakketstroom aan te pakken. Volgens mij mag een pakketje met die inhoud al helemaal niet vervoerd worden, dus dan is er al een probleem. Ik ben ook heel blij dat het kabinet de pakketbedrijven aanspoort, die ook al meer en meer verantwoordelijkheid nemen om bijvoorbeeld met speurhonden deze pakketjes te onderscheppen. Maar dan zou je juist zeggen: zorg dat het legale spul deugt en dat de verkopers daarvan, die al aan zo veel eisen moeten voldoen en die geen loodsens vol mogen hebben staan, de ruimte hebben om te verkopen. Ga dan niet maatregelen nemen die het aantrekkelijker maken om vuurwerk via het illegale circuit te kopen, online, via de achterbak bij de voetbalclub of net even over de grens, waar de verkooppunten al wel open zijn. Dat neveneffect is mij te groot. Ik kan dat argument begrijpen in een gecontroleerde markt, maar zolang wij die niet onder controle hebben, levert dit in mijn ogen een averechts effect op.

Ik vind dat de ondernemers juist goed bezig zijn om samen met het kabinet het vergunningstelsel uit te werken. Zij geven zelf ook aan dat ze brillen uitdelen, voorlichting geven en bereid zijn te overleggen wat dan wel helpt. Ik vraag het kabinet om die handreiking aan te nemen. Er is ook een hele hoop vuurwerk dat knalt terwijl het maar heel weinig kost. Het is heel makkelijk om daarmee een hoop ellende aan te richten, zoals de bekende Romeinse kaars, waarvan je weet dat die een hoofdveroorzaker is. Wellicht is het mogelijk om gerichter te kijken naar bepaalde vormen van vuurwerk, de bekende boosdoeners, en daar in overleg met de branche iets aan te doen, in plaats van te zeggen «verkoop het maar minder», met alle gevolgen van dien. Ik vraag het kabinet om het deel van het ontwerpVuurwerkbesluit over beperking van het aantal verkoopdagen in te trekken en gewoon te handhaven op drie verkoopdagen.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Hoewel ik niet verder kom dan hooguit een vuurpijl en meestal met sterretjes in mijn hand sta zoals velen, kan ik mij enorm vergapen aan al dat mooie en kleurrijke vuurwerk. Ik vind met velen van ons hier dat oud en nieuw een fantastisch feestje hoort te zijn. De vraag rijst steeds meer bij de SP hoe we ervoor kunnen zorgen dat het een feestje blijft.

Ik geef de Minister gelijk, die zegt dat hij ontevreden is over het aantal incidenten tijdens oud en nieuw met meer aantasting van de openbare orde, meer brandstichtingen, meer mishandelingen en meer bedreigingen. Zo kan ik eigenlijk nog wel een tijdje doorgaan.

Ik ben daar reuze van geschrokken en het kabinet zelf ook als ik afga op de kabinetsbrief. Daarom komt het kabinet met een hele set nieuwe maatregelen. Er is al genoemd dat op oudejaarsdag pas vanaf 18.00 uur met afsteken mag worden begonnen in plaats van om 10.00 uur, dat de vuurwerkverkoop wordt beperkt tot twee dagen in plaats van drie en dat er een stevige campagne komt voor vuurwerkbrillen.

De SP kan zich daar wel in vinden, maar heeft een aantal vragen, want de politie gaf eerder te kennen in een rondetafelgesprek waarop mevrouw Ouwehand al doelde, dat als wij de afsteektijden zouden verkorten, de politie niet de capaciteit heeft om daarop te handhaven. Hoe denkt de Minister dit op te lossen? De branche zelf geeft te kennen dat zij zich zorgen maakt over het verminderen van het aantal dagen waarop vuurwerk mag worden verkocht. De branche waarschuwt voor onveilige en onwenselijke situaties in de winkel.

Dit zijn serieuze zorgen. Ik wil hierop graag een serieus antwoord, ook als een meerderheid hier zegt wel drie verkoopdagen te willen. Dan hebben we mogelijk ook weer een capaciteitsprobleem als we de afsteektijden beperken. Ik verneem hierop graag de visie van beide bewindspersonen. Meerdere gemeenten hebben aangegeven behoefte te hebben aan een vuurwerkverbod voor een bepaald gebied. Zo wil Hilversum de komende jaarwisseling dat daar in het centrum geen vuurwerk wordt afgestoken. Hoe groot mag eigenlijk zo'n gebied zijn waarin een vuurwerkvrije zone mag worden ingesteld? Is de Minister bereid om specifiek deze vuurwerkvrije zones te evalueren? Daar ben ik heel benieuwd naar.

Ik krijg geluiden van de politie in de grensstreek dat zij zich er zorgen over maakt dat de vuurwerkteams verdwijnen, die rond deze tijd al bezig zijn met controle op internet en in de grensstreek en die voorlichting geven, bijvoorbeeld op basisscholen en middelbare scholen. Ik krijg te horen dat die teams bij de politie er niet meer zijn. Ik hoop dat dit onjuist is en dat ik het allemaal verkeerd begrepen heb, maar de Minister wil daar vast en zeker op reageren.

Vuurwerk bestellen via internet is nog steeds te gemakkelijk. Dat heeft grote gevolgen. Je zult maar pakketbezorger zijn en niet weten dat je letterlijk vuurwerkbommen vervoert. Dat is echt levensgevaarlijk. Nu begreep ik dat de inspectie zelf heeft aangegeven dat de branche eventueel kan werken met een zwarte lijst van verzenders en ontvangers

en dat zij pakketten uit de goederenstroom kan halen, maar wat is er eigenlijk met dit geweldige idee gebeurd? Want dat is iets wat nu al kan worden ingezet. Kunnen de bewindspersonen in gesprek met de branche organiseren dat dit gewoon gebeurt en dat het niet alleen bij een idee blijft?

De afgelopen jaarwisseling zijn maar zestien zaken afgedaan met supersnelrecht. Dat is niet veel, maar dat is ook niet zo gek, want bij supersnelrecht zowel als bij ZSM is vaak het probleem dat er te weinig tijd is voor verdachten om goede rechtsbijstand te vinden en dat er weinig tijd is voor advocaten om zich goed voor te bereiden. Supersnel is niet bij voorbaat ook superzorgvuldig. Ik heb daarom vorig jaar al gevraagd om een grondige evaluatie hiervan. Die zou er volgens de Minister in zijn brief van januari 2014 in april zijn, maar die evaluatie is er bij mijn weten nog steeds niet, dus ik vraag hierbij waar die evaluatie blijft.

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Maatregelen nemen rond de jaarwisseling is altijd een beetje balanceren tussen plezier, veiligheid en overlast. Iedereen heeft daarin zijn eigen inbreng. Over de afgelopen oudejaarsnacht staat in het landelijk beeld dat er sprake was van een normale oudejaarsnacht, maar ik kan dat eigenlijk niet terugvinden in de cijfers. Als er sprake is van 12.646 incidenten, waarbij in 50% van de gevallen de politie betrokken is geweest, als er sprake is van een toename en als 164 politiemensen of brandweerlieden gemolesteerd zijn, dan kan ik dat nog steeds niet normaal vinden. In totaal heeft de politie 887 aanhoudingen verricht, waarvan een groot deel in Veen. Die zaak heeft ons natuurlijk wel beziggehouden in de eerste week van januari. Misschien is het niet toevallig dat daarover van de week de beslissingen zijn genomen; die zaak is met een sisser afgelopen.

De andere kant van de medaille is dat voor veel burgers de jaarwisseling heel plezierig is verlopen, leuk en feestelijk zoals het ook hoort. Maar we blijven ons in de CDA-fractie erover verbazen dat er zo veel idioten rondlopen die de jaarwisseling voor de politie, de brandweer en andere burgers verpesten.

De Minister heeft een hard beleid ingezet met het Openbaar Ministerie, met hogere strafeisen en vaker gevangenisstraffen. Wat het CDA betreft moet de lat een stuk hoger. Veel verdachten hebben huisarrest opgelegd gekregen voor volgend jaar, maar wat het CDA betreft zou het OM bij alle aan oud en nieuw gerelateerde delicten standaard om huisarrest moeten vragen. Dat zou de norm moeten worden. Je misdragen met oud en nieuw is volgend jaar thuis blijven. Kan de Minister aangeven of hij bereid is om met het Openbaar Ministerie in conclaaf te gaan om de richtlijnen op dit punt aan te passen?

Wat ook opvalt is dat veel daders van vernieling en geweldpleging er makkelijk vanaf komen met een transactie of een taakstraf. Kloppen de cijfers dat twaalf verdachten een gevangenisstraf hebben gekregen voor het afgelopen oud en nieuw? Dat is dan nog geen 1,5% van het aantal aangehouden verdachten. Kan de Minister ook aangeven of de afspraak die we hebben gemaakt dat het OM bij dit soort zaken gevangenisstraf eist bij geweld tegen hulpverleners en tegen de politie, ook gestand is gedaan?

Dan de maatregelen van de regering, die heeft aangekondigd dat de afsteektijd ingekort moet worden. Daar kan het CDA op zich mee leven. Wij vinden het prima om vanaf 18.00 uur af te steken. Het is ook geen gekke gedachte om aan te nemen dat de overlast op die dagen dan zal afnemen. De vraag is wel hoe een dergelijk verbod kan worden gehandhaafd, omdat de politie natuurlijk rondom oud en nieuw de handen vol heeft met allerlei andere zaken.

Over de verkoopperiode heb ik net als de VVD vragen. De verkorting komt toch over als een soort schijnmaatregel, want wat draagt die ene dag minder verkopen nu bij aan het oplossen van de problemen van overlast

en onveiligheid? In ieder geval is het wel zeker dat winkeliers daar last van hebben. Zij moeten in korte tijd veel meer verkopen. Goedwillende huisvaders die met hun kinderen vuurwerk gaan kopen, staan uren in de rij en de mensen die je wilt treffen, de mensen die het zware en illegale vuurwerk kopen, gaan toch wel naar België of Duitsland om hun spul te halen. Dus wat levert het op en benadeelt het kabinet niet ten onrechte de fietsverkoper die met Oud en Nieuw wat bijverdient?

Het kabinet geeft aan dat illegaal vuurwerk het grootste probleem vormt. Dat vinden wij ook. Het is dan ook belangrijk dat het kabinet oog heeft voor de maatregelen die je op dit punt kunt treffen. Het valt op dat de pakkans nog steeds veel te laag is voor mensen die illegaal vuurwerk willen importeren. Het baart mij zorgen dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) in 2013 slechts 20 controles heeft uitgevoerd. Ik hoor graag van de Staatssecretaris of dat aantal niet veel verder omhoog zou moeten, zeker op de piekmomenten in december waarop je kunt verwachten dat mensen vuurwerk bestellen en dat die pakketjes onderweg zijn. De Staatssecretaris heeft in de brief aangegeven dat er wel meer verantwoordelijkheid komt te liggen bij de pakketdiensten, maar zoals collega Kooiman ook al zei, heeft dat toch een zeker risico in zich en zegt het niets over het aantal controles.

Verder wil ik ook graag van de bewindslieden weten hoe het staat met het werkprogramma van het Functioneel Parket waarover wij eerder spraken met de politie en de regionale uitvoeringdiensten. Dat is een belangrijk plan om belangrijke veiligheidskwesties effectief aan te pakken, de productveiligheid zoals al eerder genoemd, de veiligheid van evenementen en de opslag en verkoop waar ik straks nog een vraag over heb. Daarbij moeten wat mij betreft krachten worden gebundeld. Verder wil ik van het kabinet weten hoe het denkt over de haalbaarheid van een Europees verbod op zwaar vuurwerk.

De **voorzitter**: U bent al ver over uw spreektijd heen.

De heer **Oskam** (CDA): Ik ben er een beetje uit, voorzitter! Ik heb het al een tijd niet meer gedaan.

De **voorzitter**: Dat vermoedde ik al. Vandaar dat ik u er even aan help herinneren dat wij spreektijd hebben.

De heer **Oskam** (CDA): Mag ik nog twee kleine puntjes memoreren of zal ik die voor de tweede termijn bewaren?

De **voorzitter**: Bewaart u die maar voor de tweede termijn.

De heer **Marcouch** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de bewindspersonen alvast voor de inzet die ze hebben gepleegd en die wij ook schriftelijk hebben mogen ontvangen, waarmee zij ook tonen dat het voor hen menens is om het probleem waar wij het over hebben aan te pakken. Wij hebben het over dit onderwerp, niet omdat oud en nieuw een traditie is, niet omdat het een feest is, maar omdat er problemen zijn. Die problemen worden veroorzaakt door een niet geringe minderheid die een feest verpest voor de overgrote meerderheid van de Nederlanders die met heel veel plezier en zonder gedoe feestvieren. Ik vind het van belang om dat voor ogen te houden.

De keren dat ik met de politie meeliep en zag wat er aan de hand was, ging het om grote groepen. Eigenlijk zijn het hufters die buiten oud en nieuw om ook hufferig zijn en die de politie, het bestuur en hun woonomgeving tot overlast zijn. Zij pleegden vernielingen, onder invloed van alcohol of drugs, steken auto's in de fik of plegen andere brandstichtingen. Wij kennen her en der ook kerstboomverbrandingen, die gelukkig inmiddels slim en creatief zijn georganiseerd, waardoor zij niet tot grote

ellende leiden, maar er zijn ook plekken waar dat nog niet goed gaat. Veen is net genoemd, daar is het een traditie om auto's in de fik te steken, met zelfs een verzoek aan de overheid om auto's beschikbaar te stellen. Dat zijn dingen die eigenlijk helemaal niets te maken hebben met vuurwerk maar met de mentaliteit van vernielzucht, hufferigheid en een totaal gebrek aan respect voor de feestelijke traditie van oud en nieuw. Dit is de groep waar wij het over moeten hebben. Die moet worden aangepakt. Ik constateer dat de traditie van feestvieren rondom oud en nieuw, het gebruik van vuurwerk en misschien ook van alcohol, toch enigszins verwaarloosd is. De normen die daarbij horen zijn bij deze groep in ieder geval zoek. We hebben er vanuit de overheid en de verantwoordelijke maatschappelijke organisaties veel te lang over gedaan om in te zien dat maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat mensen elkaar op een vreselijke manier kunnen beschadigen. Het is van belang om dat voor ogen te houden. Het gaat dus niet alleen om vuurwerk, maar vuurwerk is wel een factor die van belang is. We hebben het er hier ook al vaker over gehad en de overheid heeft de afgelopen jaren veel inzet gepleegd om bijvoorbeeld het verboden, gevaarlijke illegale vuurwerk tegen te houden of zelfs op te sporen. De politie heeft de afgelopen periode ontzettend veel in beslag genomen. Maar dan nog gebeurt het dat er veel van dat gevaarlijke spul soms gewoon in handen komt van kinderen.

Ik heb het afgelopen jaar een motie ingediend met collega Oosenbrug. Ik zie ook dat de Staatssecretaris daar werk van heeft gemaakt om tot verbeteringen te komen. Maar ik zie wel dat veel van die verbeteringen in de fase van voornemens zitten, terwijl de urgentie hoog is. Dus als wij het hebben over afstemming van de uitvoerders, dan moet er gewoon een operationeel team komen. Het kan niet zo zijn dat politie en justitie aan de ene kant heel creatief zijn om met lokwebsites en zo meer daders en criminelen op te sporen terwijl wij dit spul via de pakketdiensten, via de post, heel makkelijk binnen kunnen krijgen. Daarover heb ik Kamervragen gesteld. Ik wil graag meer van de Staatssecretaris horen dan dat het alleen maar een verantwoordelijkheid is van de post- en de pakketdiensten. Het lijkt mij dat wij het hier hebben over criminaliteit en misdaden waarbij justitie, politie en eventueel de douane een actieve rol zouden moeten hebben, actiever dan de brief suggereert.

Ik vind het van belang dat we werk maken van de aanpak van wat illegaal en verboden is. Daarin kunnen wij echt beter worden. Dat hebben wij de afgelopen jaren verwaarloosd, maar we zijn er steeds beter in geworden. Maar ook moeten wij werk maken van vuurwerk dat niet deugt. We hebben een brancheorganisatie die behoorlijk versplinterd is. Die heeft een verantwoordelijkheid. Het lijkt mij dat wij al het knalvuurwerk en het vuurwerk dat bij voorbaat al niet deugt uit de markt moeten halen. Ik zie ook de bereidwilligheid bij de branche om daarin mee te denken. Kunnen de Minister en de Staatssecretaris aangeven hoe zij daar tegenaan kijken en of zij daarin ook winst zien?

Ik ben voorstander van het inperken van de afsteektijd, maar ik zie te veel negatieve bijeffecten van inperking van het aantal dagen, juist omdat wij met z'n allen constateren dat het probleem zit in het illegale, verboden vuurwerk. Wij zijn toch niet goed genoeg in staat om dat tegen te houden. Daarom is het van belang om datgene wat wel legaal is zo te organiseren dat er ruimte is om het te verkopen. Maar ik denk ook aan het feit dat zo'n verkoper de tijd moet hebben om tegen een koper te zeggen dat een pakket gevaarlijk is en om daar voorlichting bij te geven. Dat ondermijnen wij als wij verkopers te weinig tijd gunnen.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik probeer een beetje te duiden waar nu de inbreng van de PvdA-Tweede Kamerfractie op neerkomt. Ik weet goed dat tijdens het PvdA-congres een motie is aangenomen die de Tweede Kamerfractie oproept om toe te werken naar een totaalverbod op consumentenvuurwerk. Ziet de heer Marcouch zijn inbreng nu als een

constructieve bijdrage en is hij ook bereid om het kabinet ertoe op te roepen om deze eerste stap, de wijziging van het Vuurwerkbesluit, als zodanig te zien en dat ook te communiceren naar de burgers? Of is de Tweede Kamerfractie van de Partij van de Arbeid niet bereid om de wens van het congres uit te voeren?

De heer **Marcouch** (PvdA): Mijn fractie vindt het belangrijk dat we – daar ben ik vanwege tijdgebrek niet aan toegekomen – lokaal moeten kunnen regelen wat we kunnen regelen. Dus geef burgemeesters meer ruimte om dit lokaal te regelen, want heel veel van deze dingen zijn openbare orden- en veiligheidsproblemen. Burgemeesters kunnen ook in een proactieve fase handelen. Ik vraag aan de Minister of de burgemeesters die ruimte waar zij om vragen, ook kunnen krijgen. De motie van het congres roept niet op tot een algeheel verbod, en mijn inzet is daar ook niet op gericht. Het congres vraagt om datgene wat al illegaal en verboden is effectief te bestrijden en het zware vuurwerk uit de markt te houden, niet alleen in Nederland maar ook in Europees verband. Ik zie dat de Staatssecretaris in de brief schrijft dat er allerlei voornemens en complicaties zijn, maar ik vraag de bewindspersonen om hun inzet zo te richten dat dit nationaal en Europees wordt geregeld en dat we wat nu al verboden is uit de markt houden. Dat kan veel beter, want dat doen we nog niet goed genoeg.

De **voorzitter**: De heer Marcouch is altijd heel creatief in het oprekken van zijn spreektijd. Nu de volgende interruptie van mevrouw Ouwehand, met daarop graag een kort antwoord.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): De grap is dat ook bij de PvdA-fractie, net als bij meer partijen hier vandaag aan tafel, de achterban in grote meerderheid wel de analyse deelt dat illegaal vuurwerk natuurlijk een probleem is maar dat het grootste deel van de slachtoffers valt door legaal vuurwerk en dat je de problemen met illegaal vuurwerk niet de wereld uit krijgt als de traditie hier blijft dat mensen zelf vuurwerk mogen afsteken. Dus ik wil toch graag duidelijkheid. Ik ben blij dat de Partij van de Arbeid vanavond onze aangehouden motie gaat steunen om gemeenten ook daadwerkelijk de ruimte te geven om een vuurwerkvrij gebied, desnoods de hele gemeente, in te stellen. Maar gaat de PvdA nu ook echt werk maken van waar de heer Marcouch eerder nog van wegkeek, dat ook het legale vuurwerk veel slachtoffers veroorzaakt, ook kinderen, die zelf niets hebben afgestoken?

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik kan me niet herinneren dat ik mijn steun heb uitgesproken voor welke motie dan ook. De inzet van mijn partij is om oud en nieuw een feest te laten zijn, om wat nu al verboden is te handhaven en om de capaciteit en de samenwerking bij die handhaving te verbeteren. Daarvoor doen de bewindspersonen toezeggingen, die ik scherper en concreter wil. Dat is wat mijn fractie wil: feestvreugde die heel goed hand in hand kan gaan met veiligheid. Ik constateer dat we dat beter kunnen doen. Dus onze inzet is om wat we beter kunnen doen beter te doen en niet om een vuurwerkverbod te realiseren, zoals u dat wenst.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik raak een beetje in verwarring van de inbreng van de PvdA-fractie, want enerzijds prijst de heer Marcouch de inzet van de beide bewindspersonen met de maatregelen waarmee ze komen. Maar de PvdA is niet voor de grootste maatregel uit de brief, namelijk het beperken van het aantal verkoopdagen van drie naar twee. Ook ik heb mijn twijfels als de branche zelf aangeeft dat ze daar moeite mee heeft. Ik snap dat, maar we willen hier ook allemaal dat oud en nieuw een feestje blijft en dat het niet tot capaciteitsproblemen komt bij de politie. Dat delen wij met elkaar. Ik vind het heel gek om hier een brief van het kabinet te verdedigen, maar ik vind het raar dat de PvdA zegt te willen dat oud en

nieuw een feestje blijft en dat de overlast afneemt, terwijl de heer Marcouch niet kiest voor deze beslissing.

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik heb de branche niet nodig om te zien dat als je iets wat je normaliter in drie dagen doet terugbrengt tot twee dagen, je gigantische rijen krijgt, met gigantische drukte, waarbij er amper ruimte zal zijn om bijvoorbeeld deugdelijke voorlichting te geven over de risico's van pakketten die verkocht worden of om enige controle te houden. Dus je krijgt verdringing. Dat is een belangrijk aspect, waardoor ik betwijfel of dit een goed idee is. Tegelijkertijd is mijn analyse van het probleem een heel andere, want dat los je niet op door het aantal verkoopdagen terug te brengen tot twee. Daarom heb ik ook betoogd dat het probleem rondom oud en nieuw te maken heeft met vuurwerk, vaak verboden en illegaal vuurwerk, vuurwerk dat niet deugt, maar dat het ook te maken heeft met het gedrag van mensen. Kijk ook naar het alcoholgebruik, het drugsgebruik en het geweld. Dat zijn allemaal aspecten, dat is waarom wij dit algemeen overleg hebben, en niet omdat de verkoop van drie dagen terug moet naar twee. Dat is het antwoord op de maatschappelijke problematiek rondom incidenten, letsel en openbare orde en veiligheid.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Die analyse deel ik op zich wel, maar als de bewindspersonen met een oplossing komen om bijvoorbeeld het aantal verkooppunten wat meer te verspreiden, zodat die drukte wordt weggenomen – ik doe hier ook maar een suggestie – waardoor het probleem uit de weg is, dan heb je wel in plaats van drie dagen twee dagen overlast. Het is waar wat mevrouw Ouwehand zegt, dat de meeste slachtoffers en de meeste overlast worden veroorzaakt door het legale vuurwerk. Nogmaals, ik vind het een heel bizarre situatie, want ik zit hier nu een kabinetsbrief te verdedigen terwijl ik in de oppositie zit. Ik vind het een heel vreemd betoog van de heer Marcouch.

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik weet niet wat er verwarrend aan is. De bewindslieden doen een voorstel, wij reageren als Kamerleden vanuit onze opvatting en wij controleren de bewindslieden. Ik loop ook rond in die periodes. Ik koop geen vuurwerk en steek ook geen vuurwerk af, maar ik ben wel op straat aanwezig. Ik constateer dat het knallen al begint voor de verkoop. Ik wil maar zeggen dat het terugbrengen van drie naar twee dagen niet de oplossing is voor het probleem dat we hier op tafel hebben. Mijn punt is: laten wij onze inzet plegen om de reële, serieuze problemen die er zijn aan te pakken. Die zitten naar mijn idee in datgene wat al verboden en gevaarlijk is. Dat kun je het best aanpakken door daar je energie in te steken. Dat doet het kabinet ook, zoals te lezen valt in de stukken die wij hebben gekregen. Wat mij betreft moet dat concreter. Daarop krijg ik graag een reactie van de bewindslieden. Ik vind dat de branche ook een verantwoordelijkheid heeft om ervoor te zorgen dat datgene wat niet deugt niet op de markt komt.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Dit is het meest ongelukkige moment dat je kunt bedenken om over vuurwerk te spreken, want de vorige jaarwisseling is al behoorlijk lang geleden en de komende jaarwisseling is nog een eind weg. Het gevoel dat er is, soms kort na de jaarwisseling, «loopt dit allemaal niet uit de hand, is dat nu wel de bedoeling met het vuurwerk, zoveel oogletsel, zoveel vernielingen, zoveel vervuiling, zoveel overlast, moeten we dat niet een beetje indammen» is als de zomerzon doorbreekt wel verdwenen bij een aantal partijen in de Kamer. Dus misschien is het slim om met partijen, waar de SGP ook bij hoort, die al een paar jaar vragen of we die traditie niet in een nieuwe bedding zouden moeten laten verdergaan, of, zoals de VNG het mooi zegt, de traditie zich juist ook te laten aanpassen aan nieuwe inzichten en

veranderde normen en waarden, dan toch wat dichter op de jaarwisseling dit debat te organiseren. Dat is alvast een vooruitblik op volgend jaar. Nu naar de inhoud. Ik ben blij dat de Minister van Veiligheid en Justitie ook niet makkelijk meegaat in het rustige beeld dat het wel meevalt en dat het allemaal erger had kunnen zijn, zoals je altijd kunt zeggen, maar dat hij ronduit heeft gezegd dat hij niet tevreden is, ook gelet op de incidenten die er zijn geweest. Dat moet minder, daar moeten we stevig op blijven inzetten, aldus de Minister. Op dat punt is ook een hoop ten goede gebeurd, dus ik moedig de Minister vooral aan om op die weg door te gaan en inderdaad niet te gemakkelijk tevreden te zijn en te denken dat het grimmige treffen tussen politie en raddraaiers er nu eenmaal bij hoort. Collega Marcouch heeft terecht gezegd dat we ons niet alleen blind moeten staren op het afsteken van vuurwerk maar dat we ook moeten kijken naar de alcoholoverlast. Het is ook een soort traditie dat je je maar klem mag zuipen rond oud en nieuw en dat je voor de rest van het jaar weer braaf kunt zijn. Dat maakt ook de drempel heel laag voor allerlei excessen, dus dat is zeker ook een factor waarvoor wij oog moeten houden. Maar als het op vuurwerk aankomt, voeren wij al een paar jaar dit debat en horen wij ook bij de partijen die zeggen dat de traditie zoals die zich nu voltrekt op heel veel plaatsen ontspoord is. Heel veel mensen kopen helemaal geen vuurwerk en vinden de manier waarop dit zich heeft ontwikkeld, vervelend. Naar die stem moeten wij ook luisteren. Dan zijn juist oplossingen heel fraai waarbij je inderdaad bepaalde terreinen aanwijst, professionele vuurwerkshows organiseert maar ook flink de ruimte hebt om te zeggen waar het in de gemeente niet is toegestaan, zonder dat je aan allerlei bijzondere motiveringseisen moet voldoen in de trant van: zo veel meter van het bejaardentehuis of van de kinderboerderij. Wij pleiten ook voor een ruimhartige mogelijkheid, ruimer dan nu, voor gemeenten om ook gewoon vuurwerkvrije gebieden in te stellen of gewoon een vuurwerkverbod uit te roepen. Dat is dus een stap verder dan wat het kabinet voorstelt.

Niettemin, wij waarderen het dat er ook plannen liggen om in ieder geval ook de afsteektijden te beperken en, daaraan verbonden, het aantal dagen voor vuurwerkverkoop. Het beperken van de afsteektijd draagt er inderdaad toe bij dat mensen ook gewoon op oudjaarsdag rustig boodschappen kunnen doen en dan niet bang hoeven te zijn om te worden bekogeld met vuurpijlen, wat volgens mij niet hoort bij die diepgewortelde traditie. Dit is dus echt een zinnige maatregel. Natuurlijk zul je nog wel de nodige overlast overdag krijgen waartegen niet een-op-een kan worden opgetreden. We denken niet dat de ideale wereld dan ineens aanbreekt, maar het helpt in ieder geval doordat mensen niet kunnen zeggen: ja, maar ik mag dat gewoon, wie doet me wat? De inperking van de afsteektijden vind ik dus een goede maatregel. Als je dat wilt, waar ook binnen de VNG brede steun voor is, dan moet je er natuurlijk niet voor zorgen dat mensen dat vuurwerk al dagenlang in huis hebben. Dat is de kat op het spek binden. Zorg dan ook bij een inperking van de afsteektijden dat het vuurwerk pas zo kort mogelijk voor het moment van de jaarwisseling beschikbaar kan komen. Ik vind het dan ook een logische tweede stap om de verkooptijden in te perken. Laten we daar niet mee wachten totdat er een proefschrift over is verschenen. Je kunt het ook gewoon doen en dan kijken of al die bange gevoelens over wat er allemaal zal gebeuren, zoals uitwijken naar het buitenland, echt gaan plaatsvinden. Ik vind het een serieus en goed verhaal. Laten we het gewoon zo proberen, zou ik zeggen.

Zijn de regels voor de veiligheid rond de opslag en verkoop van consumentenvuurwerk niet te veel gebaseerd op de gedachte dat opgeslagen consumentenvuurwerk alleen in brand kan vliegen en niet kan exploderen? Is er niet een aanscherping van die regels nodig, zo vraag ik de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Dik-Faber van de ChristenUnie, die volkomen gelijk had, want de officiële vervolgmismissie is de commissie waar zij in zit, dus zij is hier van harte welkom.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik ben helemaal legaal in deze vergadering, heel fijn!
Het is inmiddels alweer juli, maar ik weet zeker dat een aantal mensen de afgelopen jaarwisseling nog niet is vergeten. Dan denk ik aan de 11 mensen die een handamputatie moesten ondergaan na een ongeluk, de 36 mensen die een of meerdere vingers verloren en de 18 mensen die aan een of twee ogen blind zijn geworden door vuurwerkongelukken. Maar ook aan de agenten die rond de jaarwisseling op verschillende plaatsen in Nederland bekogeld zijn met vuurwerk, stenen en flessen. Iedereen zal het met mij eens zijn dat dit heel trieste constatering is. De jaarwisseling zou een feest moeten zijn en gelukkig was dat op heel wat plaatsen ook zo, maar helaas niet overal. Vuurwerk is een mooie traditie die wat de ChristenUnie betreft ook wel in stand mag worden gehouden, maar dit mag niet ten koste gaan van de veiligheid van mensen.

Het kabinet komt nu met het plan om de afsteektijden van vuurwerk te verkorten, zodat de overlast van vuurwerk zal afnemen, zoals wij allen hopen. Mijn fractie steunt dit van harte.

Wij maken ons wel zorgen om de handhaving hiervan. Is er genoeg politiecapaciteit om dit te gaan handhaven?

Verder schrijft de Minister in zijn brief dat hij het aantal verkoopdagen van vuurwerk wil beperken van drie naar twee. Ik heb daar nog wat vraagtekens bij. Verkopers geven aan dat zij voor problemen komen te staan als het gaat om opslag en aanvoer van vuurwerk. Waar mijn fractie vooral de vinger bij wil leggen is dat mensen dan waarschijnlijk nog meer vuurwerk via internet gaan kopen. We hebben daar geen zicht op, pakketdiensten moeten meer vuurwerk gaan vervoeren en dat kan ook weer leiden tot gevaarlijke situaties. Ik krijg daarop graag een reactie van de Minister. De ChristenUnie wil meer beleidsvrijheid voor gemeenten om te kiezen voor bijvoorbeeld een lokaal vuurwerkverbod. Op dit moment hebben gemeenten wel de mogelijkheid om vuurwerkrijke zones aan te wijzen, maar ze kunnen er niet voor kiezen om hun gehele gemeente of een groot deel daarvan vuurwerkvrij te maken en als alternatief daarvoor een vuurwerkshow aan te bieden. Wij vragen de Minister om gemeenten daarin tegemoet te komen en ze meer vrijheid te geven om zelf te kiezen welke maatregelen ze nemen om de jaarwisseling zo goed mogelijk te laten verlopen. Zojuist kwam in het debat al aan de orde dat als gemeenten bijvoorbeeld kiezen voor een vuurwerkvrije gemeente en een vuurwerkshow organiseren, dat een beperking is van de vrijheid van burgers. Ik zet daar tegenover dat als je de vrijheid van de ene burger beperkt, de vrijheid van de andere burger toeneemt. De ene burger meer vrijheid geven betekent juist dat de vrijheid van de andere burger afneemt. Volgens ons zou die afweging echt lokaal moeten worden gemaakt, ook al omdat Rotterdam heel anders is dan Bennekom. Het punt van illegaal vuurwerk. De Minister schrijft dat hij in 2017 een Europees paspoort voor professionals wil invoeren. Dat is prima. Welke normen zullen er dan gelden voor zwaar vuurwerk? Ik heb begrepen dat er niet een Europese uniforme norm is. Wordt daaraan gewerkt? Ook vind ik 2017 nog lang duren. Ik zou graag zien dat de Minister nu al ferme stappen zet om dit probleem, ook in samenwerking met Europese collega's, aan te pakken. Het is momenteel veel te gemakkelijk om bijvoorbeeld in Polen zwaar vuurwerk te halen en dit door te verkopen in Nederland. De Minister wil ook een vergunningstelsel invoeren om de import van vuurwerk te reguleren. Wanneer zal dit vuurwerkvergunningstelsel er zijn?

De postpakketdiensten worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Dat klinkt mooi, maar hoe ziet de Minister dat concreet voor zich? Moeten de pakketdiensten bij verdachte pakketjes checken of er geen vuurwerk wordt vervoerd en hoe worden pakketdiensten hiervoor precies verantwoordelijk gemaakt?

Ik ben blij dat deze Minister en ook de Staatssecretaris het belang inzien van preventie. Zeker op het gebied van vuurwerkbrillen is er nog veel te winnen. Ik vestig graag de aandacht op het initiatief Nederland Oogletselvrij. Deze groep heeft er het afgelopen jaar voor gezorgd dat 200.000 basisschoolkinderen een vuurwerkbril kregen. Dat is mooi. Via dat initiatief sponsoren bedrijven vuurwerkbrillen om uit te delen op basisscholen. Zouden hierover niet nadere afspraken kunnen worden gemaakt met de vuurwerkbranche, bijvoorbeeld dat bij iedere vuurwerkverkoop ook standaard brilletjes worden afgeleverd?

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Voorzitter. Excuses voor mijn wat rommelige optreden van vandaag. Ik hol waarschijnlijk als ik een sms'je krijg naar de plenaire zaal voor een regeling van werkzaamheden. Dat is niet wegens een gebrek aan belangstelling voor dit onderwerp, maar in een kleine fractie moet je soms multitasken.

De Minister constateert terecht dat de jaarwisseling nog steeds niet goed verloopt. Mijn collega's hebben daar van alles aan gruwelijke voorbeelden over aangedragen. De collega's noemden ook de hoeveelheid drank die geconsumeerd wordt, het geweld en het legale en illegale vuurwerk, die maken dat dit ook voor de hulpdiensten een heel zware nacht is om hun werk te doen. Daarom is GroenLinks blij met de kabinetsvoorstellen die steeds een beetje meer in onze richting komen, met een harde aanpak van illegaal vuurwerk, beperking van de verkooptijd, beperking van de afsteektijd en inzet op preventie. Maar GroenLinks zou heel graag willen dat gemeenten veel meer mogelijkheden krijgen om zelf te regelen wat zij wel en niet in hun gemeente willen. Daar pleiten wij al jaren voor. Nu lezen wij dat de Minister van mening is dat gemeenten genoeg bevoegdheden hebben om hun eigen beleid vorm te geven, maar het is mij in ieder geval nog niet helemaal helder wat een gemeente nu precies kan met een gebiedsbepaling. Een totaalverbod is onmogelijk, maar hoeveel zou je dan wel kunnen verbieden? Is dat alleen een paar portieken en een bejaardentehuis, of mag het veel meer zijn? Kan het bijna alles zijn behalve één sportveldje? Vindt de Minister nu echt dat dit voldoende mogelijkheden biedt aan een gemeente die kiest voor een professionele vuurwerkshow en die het verder in de gemeente niet wil hebben?

De Europese Unie is er natuurlijk voor een integrale aanpak. Mijn collega's zeiden ook al dat Polen een producent is van zwaar illegaal vuurwerk. We kennen dit probleem al heel lang. 2017 ligt best ver weg. Wat kan de Minister doen om dit te versnellen? EU-afspraken zijn noodzakelijk omdat we er volgens GroenLinks met een vergunningplicht niet komen, want de illegale vuurwerkbranche werkt in het verborgene en zal dat blijven doen, ook als je een vergunningplicht hebt. Kijk maar naar de prostitutiesector. Die hebben we gelegaliseerd maar daar spelen ook nog steeds de grootste gruwelen zich af in een illegaal circuit.

Ik vraag aandacht voor de opleiding van vuurwerkmeesters. In de hoorzittingen van een of twee jaar geleden heb ik gehoord dat er in Nederland niet genoeg vuurwerkmeesters en -juffen zijn en dat dit een belemmering vormt voor het regelen van veel meer professionele vuurwerkshows. Er zijn niet voldoende mensen opgeleid om aan zo veel professionele shows mee te werken. Wat is er mogelijk op dat gebied? Voorts worden er eisen gesteld. Om je vergunning te behouden, moet je een minimaal aantal keren per jaar vuurwerk afsteken. Doe je dat alleen met oud en nieuw, dan houdt je je vergunning niet.

Ik sluit mij wat de postpakketdiensten betreft aan bij de bijzonder zinnige opmerkingen van de ChristenUnie en mogelijk ook van andere partijen,

die ik misschien hier en daar even gemist heb. Ik zie een lichte progressie in de politiek dat dit toch echt een serieus probleem is, dat om een veel serieuzere aanpak vraagt. Als gemeenten voor heel grote beleidsterreinen verantwoordelijk kunnen worden gemaakt voor mensen en mensenlevens, waarom zou een verdergaande decentralisatie met bijbehorende bevoegdheden dan niet kunnen, zodat wij maatwerk krijgen met professionele shows, maar ook met verboden en oud en nieuw weer een feestje wordt voor iedereen?

Voorzitter: Ouwehand

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. Uit het landelijk beeld van de jaarwisseling 2013–2014 blijkt dat er opnieuw sprake is van een stijging van het aantal incidenten. Ik zal de cijfers achterwege laten, want die heeft mijn collega Oskam al genoemd. Maar wat buitengewoon treurig is, is dat ook het geweld tegen hulpverleners opnieuw is toegenomen. Dit is een niet te tolereren zaak. Ik weet dat de Minister er bovenop zit en dat hij ook vindt dat er hogere straffen moeten worden geëist en toegekend. Ik vind dat de campagne die de afgelopen jaren is gevoerd toch maar door moet blijven gaan om mensen zich er ook van bewust te laten worden dat dit een niet te tolereren zaak is. Ik denk dat je dit alleen maar kunt keren wanneer de publieke opinie daar ook volledig achter staat.

Het kabinet komt opnieuw met een pakket aan maatregelen, waar ik later nog op terugkom. We hebben gezien dat de afgelopen jaarwisseling erger was dan het jaar daarvoor. Hopelijk is dat niet het begin van een toenevende trend maar een eenmalige stijging van de incidenten. De Minister schrijft hierover in zijn brief eigenlijk niets. Daarom vraag ik hem of hij wellicht iets weet over de oorzaken van deze toename. Om incidenten te voorkomen zijn er naar de mening van mijn fractie voldoende strafrechtelijke en bestuurlijke instrumenten. Er zijn dus eigenlijk genoeg mogelijkheden, maar de vraag is wel of die maatregelen voldoende op elkaar aansluiten en of ze breed worden ingezet en goed gebruikt. Als je ziet wat een arsenaal aan mogelijkheden de burgemeesters op dit moment hebben, dan kun je je zelfs afvragen of de burgemeesters door de bomen het bos nog wel zien. Ik ben het heel erg eens met collega Marcouch dat het vaak gaat om problemen met uit de hand gelopen feestjes, die vooral ook te maken hebben met alcoholgebruik en baldadigheid. Maar we kunnen natuurlijk niet ontkennen dat het vuurwerk daarnaast ook een relevante rol speelt, want dat hoort nu eenmaal bij oud en nieuw. Ik zeg niet dat het een foute rol speelt maar wel dat het een goede, een leuke rol moet kunnen spelen. De overlast wordt vooral veroorzaakt door illegaal vuurwerk en door afsteken buiten de aangegeven tijden. Het blijkt dat de individuele en maatschappelijke kosten hoog zijn en het lijkt er ook op dat ze toenemen. Dus ik snap dat het kabinet komt met een pakket aan maatregelen waarvan het verwacht dat daardoor de problemen met vuurwerk beperkt worden.

D66 begrijpt de wens van het kabinet, net als de wens van de gemeenten om de problemen terug te dringen, maar we hebben twijfels over de effectiviteit van de maatregelen. Het kabinet kan wetten aanpassen, maar mijn fractie denkt dat de praktijk vaak weerbarstiger is. Zolang er niet voldoende capaciteit is voor de handhaving en vuurwerk makkelijker op andere tijden over de grens of via internet kan worden gekocht, zijn die maatregelen ineffectief in de praktijk. Sterker nog, de meeste vuurwerkproblemen hebben gewoon te maken met het zware illegale vuurwerk. Daarop is nog onvoldoende greep en onvoldoende zicht. Dus als we nu de verkoop- en afsteektijden gaan veranderen, hoe kan de Minister dan garanderen dat er voldoende capaciteit is om die gewijzigde regels ook te kunnen handhaven? Dit vraag ik met name omdat, hoe graag ik gemeenten ook het zelf zou willen laten regelen, in de praktijk blijkt dat de handhaving heel lastig is, want voor politiemensen in de grote steden is

dat anders, want die werken binnen één gemeente. Als je het voor het hele land op die manier gaat regelen, rijden politiemensen van gemeente naar gemeente. Men kan zich voorstellen dat dan de handhaving van verschillende afsteektijden gewoon niet mogelijk is. Ik denk dan ook dat dit een heel lastige constructie is.

We hebben een brief gekregen van de vuurwerkbranche met de tip om een anoniem telefonisch meldpunt in te stellen. We weten dat meldpunten helpen. Vorig jaar heeft GroenLinks dat gedaan. Daarvan is heel veel gebruik gemaakt. Je vraagt dan dus hulp van burgers om te melden wanneer ze in hun omgeving merken dat er sprake is van het afsteken van vuurwerk, dan wel van illegaal vuurwerk.

Als wij de verkoop beperken tot twee dagen, voorzie ik toch dat er veel meer illegaal vuurwerk zal worden aangeschaft.

Ik zie dat ik ook over mijn tijd heen dreig te gaan!

De **voorzitter**: U gaat vast afronden.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): De conclusie van mijn fractie is dan ook dat wij gevoelig zijn voor de inperking van het afsteken maar dat wij het bekorten van de verkoop van vuurwerk met een dag geen adequate maatregel vinden.

Voorzitter: Berndsen-Jansen

De **voorzitter**: De vergadering wordt geschorst van 14.33 uur tot 14.45 uur.

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de Minister van Veiligheid en Justitie.

Minister **Opstelten**: Voorzitter. Dank aan de geachte afgevaardigden voor hun bijdragen in eerste termijn. De Staatssecretaris en ik zullen daarop graag ingaan. Ik begin met de timingsvraag van de heer Van der Staaij. Wij herinneren ons nog dat wij de vorige keer, ik meen veertien dagen voor oud en nieuw, dit debat voerden en toen eigenlijk ook geen enkele verandering meer konden aanbrenge. Nu vonden wij het heel prettig dat uw Kamer bereid was om nog voor het zomerreces dit algemeen overleg te houden. Dan weet iedereen waar hij aan toe is. Dat is wel belangrijk als je campagnes wilt voeren, als je maatregelen wilt inzetten of doorzetten, dan moet het ook nu gebeuren. Wij zijn op die ingeslagen weg doorgeslagen.

Er is door een aantal leden gezegd dat ik niet tevreden was. Dat is juist, zo zit ik in elkaar, want ik vind dat oud en nieuw een fantastisch feest moet zijn. De Kamer heeft de cijfers over brandstichting, de politie en de veilige publieke taak vlak na de jaarwisseling en daarna nog uitgebreider gekregen, ik ga ze niet nog een keer oplepelen, dus die kennen uw leden net zo goed als ik. Sommige zaken zijn een paar procent beter dan vorig jaar, andere weer iets slechter, maar stap voor stap moet de trend omgekeerd worden. Zo zitten wij erin.

Een derde punt is om ook echt naar de gemeenten te luisteren, zoals ook tijdens vorige overleggen door de Kamer is gezegd. Dat hebben wij dit keer meer dan de vorige keer ook gedaan. Dat heeft onder andere geleid tot ons pakket. De Staatssecretaris zal vanuit haar verantwoordelijkheid natuurlijk ingaan op de maatregelen ten aanzien van het vuurwerk en op de bestuursrechtelijke aanpak van het illegale vuurwerk en de handhaving van de vuurwerkregelgeving. Ook in internationaal verband hebben we daarover goede afspraken gemaakt. We hebben met elkaar heel goed samen kunnen opereren.

Veel leden hebben gesproken over de afsteek- en de verkooptijden. Het allerbelangrijkste is toch de handhaving van het grote illegale vuurwerk.

De heer Oskam heeft daarover gesproken in relatie tot het werkprogramma van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie. Als kabinet hebben wij deze brief opgesteld vanuit de absolute overtuiging dat we geen verbod willen. Daarover hebben we geen enkele aarzeling. Het hoort bij de Nederlandse traditie en bij de vrijheid die een Nederlander heeft, zoals de heer Dijkhoff ook zei. Binnen de kaders die de overheid stelt moet die vrijheid er ook kunnen zijn. Dat is ons absolute uitgangspunt. Dit betekent wel dat we onze ogen niet moeten sluiten voor wat er is gebeurd. Het gaat om een goede mix van stevige strafrechtelijke handhaving van illegaal vuurwerk en bestuursrechtelijke maatregelen. Wij werken als een team en hebben gezamenlijk besprekingen gevoerd, waarin de maatregelen die in de brief worden genoemd ook naar voren zijn gekomen. Wie doet wat? De politie doet, met de expertondersteuning van de ILT, het hele jaar door onderzoek naar netwerken die zich bezighouden met de handel in illegaal vuurwerk. Hierbij wordt ook via internet onderzoek gedaan om de stromen illegaal vuurwerk in kaart te brengen. Ook controleert de politie samen met de ILT vooral in de maanden voor de jaarwisseling op de invoer van illegaal vuurwerk door het uitvoeren van controles aan de grens. Politieteams waar mevrouw Kooiman naar vroeg blijven bestaan. In deze tijd van reorganisatie vragen wij veel, maar deze teams blijven bestaan. Met name rond de jaarwisseling is de politie actief in het kader van de handhaving van de openbare orde. Ook hierbij wordt illegaal vuurwerk in beslag genomen.

Opsporing door de politie in samenwerking met de ILT leidt tot 500 à 600 vuurwerkkzaken per jaar. Een hoge pakkans is in de ketenaanpak immers ook van groot belang. Dit seizoen is er meer dan 200.000 kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen.

Wij zijn daar niet tevreden over. Vandaar dat we nog een keer willen zeggen dat we hiermee hard verder moeten, ook in internationaal verband.

De heer Oskam, mevrouw Berndsen, mevrouw Dik en mevrouw Kooiman hebben gevraagd of er voldoende capaciteit bij de politie aanwezig is voor handhaving van de afsteektijden. Ik zie nog voor me wat de politie zei toen wij dat vroegen. Wij nemen namelijk natuurlijk nooit een maatregel voordat we met de handhavers hebben besproken of dat kan, ook met respect voor datgene wat van de kant van de Kamer is aangegeven. De nieuwe tijden zullen het een en ander vragen van de handhaving. Voor de handhaving van de afsteektijden zullen het OM, de politie en de gemeenten zich inzetten. Datzelfde geldt natuurlijk voor het voorstel dat wij hebben gedaan voor de verkooptijden, waarop de Staatssecretaris zo dadelijk zal ingaan. Ik wil hier ook wel zeggen hoe dat gegaan is in ons overleg. Wij hebben in gesprekken vlak na de jaarwisseling geluisterd naar de burgemeesters. Zij hebben veel verdergaande maatregelen voorgesteld dan waarmee wij zijn gekomen. Wij hebben ook met gemeenten gesproken en met de VNG. De Kamer kent de brieven daarover. Zij hebben zich hierin ook kunnen vinden. Dit is een stap in een richting waarover je natuurlijk verschillend kunt denken. Elke driehoek besluit natuurlijk hoe men handhaaft, maar men is willens en wetens akkoord gegaan met de voorstellen die wij hebben gedaan.

De heer Oskam heeft gevraagd of ik met het OM in overleg kan treden om te regelen dat bij misdragingen altijd huisarrest wordt opgelegd. Altijd is altijd, en dat is in de rechtsstaat net een brug te ver. Het OM kan voor de volgende jaarwisseling huisarrest opleggen. Ik kan de Kamer verzekeren dat men dat graag doet als er aanleiding toe is. Ik ben er geen voorstander van om voor alle misdragingen een huisarrest op te leggen. De ene misdrijving is de andere niet, het OM zal per geval beoordelen of dit nodig is. Dan wordt bijvoorbeeld gekeken naar de recidive, de kans op herhaling et cetera. De norm daarvoor herhaal ik hier nog een keer voor de Kamer: 75% strafverhoging omdat het jaarwisseling is en als het om een veilige publieke taak gaat, dus om autoriteiten op straat, politie, brandweer,

ambulance, komt er nog eens 200% bij. Dat is de lijn die het Openbaar Ministerie hanteert.

De heer **Oskam** (CDA): Ik begrijp als geen ander het rechtsstatelijke punt, maar het signaal moet duidelijk zijn. Als je je misdraagt, moet je binnenblijven. Als de Minister daar niet toe wil overgaan, vraag ik hem om dan maar eens uit te zoeken hoe vaak mensen jaar in, jaar uit met de politie in aanraking komen wegens geweld tijdens oud en nieuw. Dus laten wij dan de volgende afspraak maken. De Minister zoekt uit hoe vaak in 2012 en in 2013 met oud en nieuw de recidive terugkeert. Dan kunnen wij over adequate maatregelen praten. Dan zou het ook beter zijn dat als je steeds weer met de politie in aanraking komt, er dan wel standaard huisarrest wordt gevraagd. Dat lijkt mij een goede modus.

Minister **Opstelten**: Ik hoef dat niet uit te zoeken, want dat gebeurt. Dat zijn de verantwoordelijkheden waarnaar de heer Marcouch elk jaar vraagt in het kader van oud en nieuw: schrijf een brief aan de burgemeesters om ze erop te attenderen dat ze bestuurlijk kunnen opleggen. Dat betekent dat de mensen waar de heer Oskam over spreekt gewoon tijdens oud en nieuw vastzitten. Dat doen ook een aantal burgemeesters. Dit wil ik dus wel op mij nemen en daar ben ik ook wel nieuwsgierig naar. Ik zal aan de burgemeesters vragen hoe dit bij het komende oud en nieuw nu in de praktijk gaat en hoe het heeft gewerkt.

De heer **Oskam** (CDA): Graag.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Is de Minister helemaal klaar met zijn antwoord over het beperken van de afsteektijden?

Minister **Opstelten**: Ik kan dat natuurlijk ook gaan vertellen, maar dat is de verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris, want zij gaat over het vuurwerk.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Dan heb ik een specifieke vraag over de capaciteit van de politie, want het beperken van de afsteektijden heeft, zoals de Minister zei, daarvoor mogelijk consequenties. Ik vraag mij af in hoeverre het beperken van de verkoopdagen behulpzaam is voor de capaciteit bij de politie of niet. Daarover heeft de Minister nog niets gezegd.

Minister **Opstelten**: Ik heb dat wel gezegd, want wij hebben geen maatregelen genomen die wij niet hebben gecheckt met de handhavende diensten. Zij zeggen natuurlijk dat dat altijd lastig is. Elke verandering is lastig, ik wil dat niet ontkennen, maar u kent ook de korpsleiding van de nationale politie, die dan ook zegt, een beetje met de heer Van der Staaij: «We doen dit, wij volgen daarin het gezag als de burgemeesters het willen en als het door het kabinet wordt ondersteund. Wij hebben het dus niet voor niets ook wat bijgesteld, we staan ervoor en we zullen het doen.» Dat is de reactie van de politie. Ik wil niet verhelen dat dat niet makkelijk is. Je gaat een verandering inbrengen en dat gaat natuurlijk niet zonder dat daar goed naar gekeken is. Dat neemt niet weg dat wij meer zorgen hebben over het punt van de handhaving van het grote illegale vuurwerk. Dat is veel ingewikkelder dan dit punt.

De **voorzitter**: Maar dat is een ander punt. Mevrouw Kooiman heeft hierover nog een vraag.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Ik ben juist meegegaan met de kabinetsbrief, omdat ik veronderstel dat als je van drie naar twee dagen gaat, het voor de politie juist makkelijker is om bijvoorbeeld de controle op dat legale

vuurwerk wat beter te kunnen uitoefenen. Je hebt dan immers een dag minder verkoop. Maar als de Minister zegt dat het dan alleen maar moeilijker zal worden, dan vind ik het lastig om mijn standpunt te bepalen.

Minister **Opstelten**: De burgemeesters vroegen om meer. Het is op die manier bijgesteld. Wij hebben aan de politie en andere instanties gevraagd of dat haalbaar was. Dat is haalbaar, maar een verandering van een situatie waarop een grote organisatie al jaren is ingespeeld, is altijd lastig. Het punt is dat het publiek helemaal niet weet dat wij daarover aan het praten zijn en wat er zal veranderen. Het publiek zal dat pas merken op het moment dat men wil kopen als dat niet mogelijk is. Een verandering is altijd lastig. Dat zou mevrouw Kooiman ook uit haar praktijk moeten weten. Dat wil ik dus gewoon meegeven. Maar het kan wel. Anders waren wij hier immers niet mee gekomen.

Ik ga graag door, gelet op de tijd, want het is zo weer oud en nieuw. Als de Kamer op reces is, moeten wij dit allemaal rustig gaan voorbereiden.

Ik denk niet dat ik nogmaals hoef aan te geven waarom er geen vuurwerkverbod komt. Dat is altijd een heel consistente lijn geweest. Die willen we doorzetten. Wij hebben daar ook nooit aarzelingen bij gehad.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik kan me de keuze vanuit de onderbuikgevoelens best voorstellen, maar gelet op alle enigszins dogmatische verhalen die we moeten aanhoren over het illegale probleem – het is zo'n groot probleem, de handhaving is moeilijk et cetera – vind ik het wel tijd worden om zo'n keuze om vast te houden aan de gewoonte dat burgers zelf vuurwerk afsteken, ook te bezien in het licht van de problemen die we hebben met de handhaving van illegaal vuurwerk. Ik kan me toch niet aan de indruk onttrekken dat het simpele feit dat we hier gewoon vuurwerk afsteken, op zichzelf al zorgt voor een vraag naar zwaardere en mooiere spullen. Kan de Minister toezeggen dat hij onderzoekt of de handhaafbaarheid van een verbod op illegaal vuurwerk niet wat gemakkelijker wordt als we met z'n allen wennen aan het idee dat burgers in Nederland geen vuurwerk meer afsteken?

Minister **Opstelten**: Nee, want dat wil ik niet. Dat ga ik dus ook niet onderzoeken. Wij vinden dat het bij de viering van oud en nieuw in Nederland past dat burgers de vrijheid hebben om binnen door de overheid te stellen voorwaarden vuurwerk af te steken. De werkelijkheid brengt alleen met zich mee dat we ook met illegaal vuurwerk vanuit het buitenland te maken hebben. We hebben in de brief duidelijk aangegeven hoe we dat aanpakken en handhaven. Dat gebeurt via teamwork, met strafrechtelijk en bestuursrechtelijk optreden. Ik heb iets over het strafrecht gezegd, over de aanpak van de politie en het Openbaar Ministerie. De Staatssecretaris zal ingaan op de uitvoering van het toezicht door de regionale uitvoeringsdiensten.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Dit verbaast me toch. Ieder jaar deelt de Minister ons opnieuw mee dat het onacceptabel is dat hulpverleners vuurwerk naar hun hoofd gegooid krijgen. Hij deelt mee dat het allemaal uit de hand gelopen is, dat het illegale vuurwerk toch echt niet kan en dat mensen daarvoor gestraft moeten worden. Ik deel die opvatting. Ik vind ook dat we onze hulpverleners niet zodanig in gevaar mogen brengen. Ik denk dus dat het niet fair is van de Minister om die kant van het verhaal helemaal te negeren door te zeggen: ik wil het gewoon niet; we willen gewoon niet van die vuurwerktraditie af. Als het kabinet het meent dat de problemen die illegaal vuurwerk veroorzaakt serieus moeten worden aangepakt, dan moet ook worden gekeken naar een zeer wel denkbare

relatie tussen het simpele feit dat je als consument in Nederland vuurwerk mag afsteken en het feit dat illegaal vuurwerk dan dus ook om je oren vliegt.

Minister **Opstelten**: Wij willen heel consistent zijn. Wij willen duidelijk zijn dat wij iets wat wij niet willen, ook niet gaan onderzoeken. Het afstoppen van illegaal vuurwerk zal ook niet tot stand komen door het hier te verbieden. Ik ben er absoluut van overtuigd dat dat de illegaliteit alleen maar zal vergroten. Daarom vind ik ook dat wij stap voor stap tot een verbetering van de positie rond oud en nieuw moeten komen als de problematiek daar aanleiding toe geeft. Vandaar dat we met deze voorstellen zijn gekomen. Die kunnen in goed overleg met het parlement nog worden bijgesteld. We moeten goed naar elkaar luisteren. Een aantal leden heeft gesproken over de lokale ruimte. Kunnen burgemeesters meer mogelijkheden hebben om tot maatwerk te komen? De burgemeesters vragen hier zelf overigens niet om. Er zijn ook al tal van mogelijkheden, zoals vuurwerkvrije zones, het organiseren van evenementen, gebiedsverboden, afspraken met de horeca, waarschuwingsbrieven aan personen, alcoholverboden, cameratoezicht en burgerparticipatie. Gemeenten starten al vroeg met een multidisciplinair overleg om een draaiboek te maken. Ik stel voor dat we telkens stap voor stap bekijken waar we de situatie kunnen verbeteren en dat we het echt een kwestie van de VNG laten zijn. Dat is een dringend verzoek. De VNG vraagt daar zelf ook om, omdat de gemeenten heel goed kunnen samenwerken met de politie, de brandweer en andere partners. Dat is belangrijk. Er zijn burgemeesters die op een gegeven moment zeggen: wij verklaren het centrum of een andere locatie vuurwerkvrij. Dat is een lokale bevoegdheid. Wat niet kan, is dat een gemeente het afsteken van vuurwerk helemaal verbiedt. Daardoor zouden mensen oprukken naar andere gemeenten, die daar dan weer meer overlast door krijgen. Dan krijg je het waterbedeffect. Ook als de tijden van verkoop en van afsteken per gemeente zouden verschillen, wordt het een ratrace. Dan wordt het moeilijk om te handhaven. Mevrouw Berndsens heeft daar heel verstandige dingen over gezegd.

De heer **Van der Staaij** (SGP): De Minister spreekt over de beleidsvrijheid voor de gemeenten. Eerder heeft de Partij voor de Dieren een motie ingediend waarin de regering werd opgeroepen om de gemeenten meer ruimte te geven om daar gewoon in vrijheid over te kunnen beslissen. Mijn fractie heeft die motie destijds gesteund. De Minister heeft toen gezegd dat hij met de gemeenten zou praten om te horen hoe zij daartegen aankijken. Wij horen nog steeds, ook vanuit de gemeenten, dat het wel erg lastig is dat er altijd motiveringseisen moeten worden gesteld. Er moet dan een bepaalde afstand in acht worden genomen, bijvoorbeeld ten opzichte van een bejaardencentrum of een kinderboerderij. Waarom kan het niet gemakkelijker worden gemaakt, waarom kan er niet gewoon worden gezegd: daar wel en daar niet?

Minister **Opstelten**: Ik kan er ook niets aan doen. Als wij iets toezeggen, dan doen we dat ook nog. Wij hebben dat gesprek met de VNG en met de grote steden in alle openheid gevoerd. Men zegt: dit is het instrumentarium, wij komen daar wel uit. De grens die je in de kern stelt, is dat een gemeente zich niet vuurwerkvrij mag verklaren. Nogmaals, dit is eigenlijk niet mijn terrein. Ik houd er echter wel van om af en toe op het terrein van een ander te opereren. Met het vuurwerkvrij verklaren van een bepaalde gemeente zou natuurlijk een waterbedeffect worden gecreëerd. Dat moeten we niet doen. Dat is uit een oogpunt van handhaafbaarheid heel lastig.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Het is inderdaad vooral het terrein van de gemeente, en minder van het Rijk. Ik vind dat de gemeente daarin veel vrijheid zou moeten hebben. De Minister zegt dat de gemeenten er ook niet om zitten te springen. Als de VNG duidelijk zou aangeven dat gemeenten daar wel bij gebaat zouden zijn, treffen ze dan geen dichte deur in Den Haag aan?

Minister **Opstelten**: Ik zal hier iets over zeggen. De Staatssecretaris zal er straks veel explicieter op ingaan. Het ligt in mijn aard van vriendelijkheid en mildheid, zeker in de richting van de gemeenten ...

De **voorzitter**: Ik verzoek u om geen dubbele antwoorden te geven, om niet allebei dezelfde vragen te gaan beantwoorden. Dat kost allemaal tijd.

Minister **Opstelten**: Dat zal ik niet doen, dat laat ik de Staatssecretaris wel doen. Dat is nu het prettige aan onze afspraken. Ik ben eerst aan de beurt. De criteria staan in de APV. Die is van de gemeente. Laten we dat nu vaststellen. Met de gemeenten worden binnenkort ook nog verdere mogelijkheden verkend. Dit gesprek vindt natuurlijk niet maar één keer plaats; we hebben elk jaar dat gesprek. We kijken voortdurend hoe we het beleid kunnen versterken en verbeteren. Ik ga nu op verzoek van de voorzitter heel snel door met mijn beantwoording.

De **voorzitter**: Nee, u gaat nog niet verder, want er is nog een vraag van mevrouw Van Tongeren. Daarna hebben mevrouw Dik-Faber en de heer Marcouch nog een vraag. U kunt dus nog even in de ruststand.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Ik hoorde de Minister net zeggen dat je een waterbedeffect krijgt als een gemeente helemaal vuurwerkvrij wordt verklaard. Maar als in een gemeente bijvoorbeeld een professionele vuurwerkshow wordt gehouden en een gedeelte van de gemeente vuurwerkvrij wordt verklaard, zou dat waterbedeffect niet optreden. Dat begrijpt mijn fractie niet.

Minister **Opstelten**: Wilt u de vraag nog een keer herhalen?

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Waarom zou er alleen een waterbedeffect optreden als een gemeente helemaal vuurwerkvrij is? Volgens mij treedt er al een waterbedeffect op als er in een gemeente een professionele vuurwerkshow wordt gehouden, en in een buurgemeente niet. Dat gebeurt nu al. In Rotterdam worden die shows gehouden, daar gaan mensen heen. Het is dus of het één of het ander. Of er eerst in heel Nederland een vuurwerkverbod en er worden overal vuurwerkshows gehouden, dan is er geen waterbedeffect. Of de gemeenten wordt de ruimte gegeven om zelf te kiezen, en dat wordt zo gemakkelijk mogelijk gemaakt. Dat laatste heeft de voorkeur van mijn fractie.

Minister **Opstelten**: Ik wil hier niet te lang over spreken. Je kunt een groot gebied als vuurwerkvrije zone aanwijzen, mits je het goed kunt verantwoorden. Daartoe zijn gemeenten heel goed in staat. Dat geven zij zelf ook aan. Het is natuurlijk voor de handhaafbaarheid en voor het overzicht beter als er één landelijke norm geldt voor het bepalen van de tijden waarop vuurwerk verkocht en afgestoken mag worden. Gemeenten begrijpen dat ook en willen ook niets anders. Een gemeente kan niet helemaal vuurwerkvrij worden verklaard. Hoe groot mag een vuurwerkvrije zone zijn? Gemeenten kunnen in hun APV vanwege specifieke lokale omstandigheden uitzonderingen aangeven. Daarin zijn ze autonoom. Dat belang moet aantoonbaar zijn. Uitzonderingen zullen daarom niet het gehele grondgebied van een gemeente kunnen betreffen, waardoor de

facto een totaalverbod zou gelden. De APV is dus leidend bij het bepalen van de omvang van het gebied waarin geen vuurwerk mag worden afgestoken.

Gemeenten die willen, kunnen een heel eind komen binnen de randvoorwaarden die ik zojuist in grote lijnen heb aangegeven. Laten wij nu niet op het terrein van zeer zelfbewuste gemeenten gaan zitten. Die redden zich daar goed mee.

Het komt weinig voor dat vuurwerkshows worden gehouden. Je kunt ervoor of ertegen zijn. Ik heb daar geen oordeel over, tenminste niet als Minister. Een vuurwerkshow is attractief. Er is ook wel eens een evenement. We gaan niet zover dat we zeggen dat ook dat allemaal uniform moet worden geregeld. In gemeente X is er een evenement, Den Haag doet het zo, Rotterdam doet het anders, Albrandswaard doet het anders, Vlaardingen doet het anders en Hilversum doet het ook weer anders. Dat is prima, maar de grondtoon is dezelfde. Het ligt vast in de APV.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Dit doet mij heel erg denken aan de winkeltijden op zondag. Gemeenten moeten zeer creatief zijn, ze moeten de regels zo oprekken dat zij kunnen doen wat ze eigenlijk willen. Ik constateer maar even dat het waterbedeffect ook optreedt in de huidige omstandigheden, omdat een gemeente een professionele vuurwerkshow kan houden. Ik hoor de Minister echter heel duidelijk. Hij is niet bereid om hier ook maar één stap te zetten. Al het medeleven met de slachtoffers en de mensen die er overlast van hebben is dus toch een beetje een kwestie van krokodillentranen.

Minister **Opstelten**: Ik kom te spreken over de veilige publieke taak. Ik heb de vragen van de heer Oskam daarover beantwoord.

De **voorzitter**: U bent aan uw volgende blokje bezig?

Minister **Opstelten**: Jazeker, en ik ben ook bijna klaar.

De **voorzitter**: Dat is heel mooi, maar er zijn nog twee leden die vragen willen stellen over het vorige blokje.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): De Minister zegt dat de gemeenten hier niet om vragen, maar volgens mij vragen de gemeenten er wel om. Ik refereer aan Hilversum en aan Vlaardingen. Gemeenten willen echt heel graag een stap verder gaan. Zij moeten het nu in de APV aantonen, zij moeten er discussies over voeren, zij moeten bijna tot op de meter aangeven welk gebied vuurwerkvrij mag zijn en zij moeten dat goed motiveren. Kortom, het is zo ongelooflijk ingewikkeld! Waarom wil de Minister de gemeenteraden nu niet het vertrouwen geven dat zij hier in wijsheid mee omgaan? Waarom doen wij dat wel bij alle grote decentralisaties, waarbij wij het ook nooit hebben over waterbedeffecten, en waarom niet bij dit dossier?

Minister **Opstelten**: Een gemeente mag gewoon niet iets verbieden wat in Nederland is toegestaan. Zij mag het wel inperken. Dat is de grote lijn. Ik ben gewend om met zeer zelfbewuste gemeenten te werken, die dat totaal accepteren en daarbinnen hun eigen lijn kiezen. Dan hebben ze geen last van de rijksoverheid. Laten we dus niet een probleem creëren dat er absoluut niet is! Dat is eigenlijk onze lijn.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): Valt onder de definitie van «inperken» dan niet de mogelijkheid dat een gemeente zelf een vuurwerkshow organiseert en de rest van het grondgebied vrijhoudt? Dat is toch ook een goede definitie van «inperken»?

Minister **Opstelten**: Dat is geen goede definitie. We gaan nu echt de casuïstiek in. Dan organiseer je een show en beperk je de vrijheid van de inwoners om vuurwerk af te steken. Dat is immers hetzelfde als een vuurwerkverbod. Ik ben als eenvoudig jurist nog net in staat om dat te beoordelen. Dat moet je niet doen. Dat is echt in strijd met besluiten die wij hebben genomen.
Ik kom dan te spreken over een volgend onderwerp.

De **voorzitter**: Nee, de heer Marcouch heeft ook nog een vraag.

Minister **Opstelten**: Ik probeer u te helpen door snel te antwoorden.

De **voorzitter**: Ik weet dat u mij graag helpt. Dit is echter een wezenlijk debat. De Kamerleden moeten ook de ruimte krijgen.

De heer **Marcouch** (PvdA): Ik hoor ook die geluiden van de gemeenten om meer ruimte, bevoegdheden en mogelijkheden. Die horen we meestal op 2 januari. Begrijp ik goed dat de Minister zegt dat de gemeenten genoeg ruimte hebben om gebieden aan te wijzen waar geen vuurwerk kan worden afgestoken, mits zij niet een heel grondgebied als vuurwerkvrij aanwijzen? De verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid ligt bij de driehoek. Die driehoek moet echter wel tools en instrumenten hebben om niet alleen achteraf op te treden, maar ook vooraf. Als ze van tevoren een gebied kunnen aanwijzen ...

De **voorzitter**: Collega's, een interruptie is een korte en puntig geformuleerde vraag.

De heer **Marcouch** (PvdA): Het scheelt een hoop woorden in tweede termijn.

De **voorzitter**: Die halen we toch al niet. Op deze manier rekt u alleen maar uw spreektijd voor de tweede termijn alvast op. Nogmaals, een vriendelijk verzoek: interrupties moeten kort en puntig geformuleerd zijn. Dan krijgen we ook een kort en bondig antwoord van de Minister.

Minister **Opstelten**: Zoals u van mij gewend bent!

De **voorzitter**: Daarom zeg ik het nog maar eens extra.

Minister **Opstelten**: Het antwoord op de vraag van de heer Marcouch is: ja.

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Marcouch tevreden is met dit korte antwoord.

Mevrouw Ouwehand heeft nog een interruptie.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Alle vragen hierover hebben nog niet tot een geruststellend antwoord geleid. Ik ben bang dat we toch even in de casuïstiek moeten duiken. Een gemeente kan volledig vuurwerkvrij willen zijn, met uitzondering van een plek waarvan zij denkt: als hier vuurwerk wordt afgestoken, hebben de andere inwoners er vrijwel geen last van en is het voor ons goed te handhaven. Is dat onder de huidige regels mogelijk? Zo niet, is de Minister dan bereid om die ruimte te creëren, al is het maar voor een aantal pilotgemeenten?

Minister **Opstelten**: De gemeenten hebben altijd de ruimte binnen de wet. Als er geen nationaal vuurwerkverbod is, dan is er dus ook geen vuurwerkverbod per gemeente. Men kan wel binnen de marges van het Vuurwerkbesluit, waar overigens de Staatssecretaris over gaat, maatre-

gelen nemen. Dat loopt goed. Er zit nu geen enkele gemeente te springen om extra instrumentarium. De gemeenten nemen die maatregelen ook binnen hun APV. Er is nog geen moment geweest waarop het Rijk heeft willen of moeten ingrijpen. We hebben nog nooit een burgemeester op het matje moeten roepen om hem of haar dat mee te delen.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Dat is nog niet aan de orde geweest, maar in Hilversum wil de burgemeester wel naar zo'n situatie toe: of volledig vuurwerkvrij of vuurwerkvrij met uitzondering van één plek waar het wel kan. Is het kabinet bereid om zulke gemeenten die gelegenheid te geven? Dan kunnen we op een later moment evalueren hoe dat heeft gewerkt. Dan kunnen we de veronderstellingen over het al dan niet optreden van een waterbedeffect en het lonkende perspectief dat we kennen vanuit België bekijken. In België hebben gemeenten dat massaal gedaan en zijn maar zeven auto's tijdens oud en nieuw in de fik gestoken. We kunnen dan bekijken welk effect het iets vergroten van de ruimte heeft.

Minister **Opstelten**: Op het moment dat wij onze brief de deur uit deden, heb ik toevallig de burgemeester van Hilversum over een heel andere zaak gesproken. Hij was zeer tevreden met de brief. Hij had geen enkele last van het Rijk. Ik wil niet ontkennen dat hij mij om andere redenen ook nodig had. Maar goed, zo zijn de wapenfeiten. Daar gaat het om. Laten we geen probleem creëren dat er niet is.

Mevrouw Berndsen heeft gevraagd of ik de oorzaken van de verhoging van het aantal incidenten tegen de politie kan aangeven. Er is inderdaad sprake van een significant verschil. Ik kan daar geen feitelijke oorzaken voor geven dan gewoon de constatering dat het aan de aard van de incidenten kan hebben gelegen. We hebben er ook op de avond van nieuwjaar over gesproken met de politie. Wij dachten daar hetzelfde over, wij vinden ook dat we het beleid heel consistent moeten doorzetten en dat we daar stap voor stap verbeteringen in moeten kunnen laten zien. Iedereen hier is die mening toegedaan. Het is heel belangrijk dat de publieke opinie dit ook heel duidelijk afwijst. Dat zijn instrumenten die we daar ook in mee moeten nemen. Ik denk dat we daar allemaal hetzelfde over denken.

Mevrouw Kooiman heeft gesproken over de evaluatie van het supersnelrecht. Ik vind het vervelend dat we die nog niet hebben. Ik herinner me zeker het moment waarop ik dat heb toegezegd. Er lopen natuurlijk ook bredere evaluaties over ZSM-werkwijze en die systematiek, maar dat duurt nog een tijd. Ik heb zojuist al een toezegging aan de heer Oskam gedaan over de bestuurlijke maatregelen van de burgemeester. Ik zal aan het OM vragen om ook dit goed te evalueren en in een volgende oud-en-nieuwbrief mee te nemen. Daar hebben we allemaal baat bij. Ik wil wel zeggen dat wij niet ontevreden waren over de resultaten als zodanig. De rechterlijke macht heeft ook in grote lijnen het Openbaar Ministerie gevolgd. Ik wil mevrouw Kooiman toezeggen dat die evaluatie eraan komt. Het spijt me dat ik daar nog niet aan heb kunnen voldoen. De heer Oskam vroeg of het klopt dat maar twaalf verdachten naar aanleiding van de afgelopen jaarwisseling zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf. De twaalf verdachten die een gevangenisstraf kregen opgelegd, waarbij soms ook sprake was van een voorwaardelijk gedeelte, betreft verdachten die binnen drie dagen na de jaarwisseling voor de supersnelrechter zijn gebracht. Van de zeventien verdachten die voor de supersnelrechter zijn gebracht, zijn er dus twaalf tot een gevangenisstraf veroordeeld. In de periode daarna is nog een veelvoud van deze zaken voor de gewone politierechter gebracht. Er is geen registratie bijgehouden van de in al die zaken opgelegde straffen, maar een deel van hen zal eveneens een gevangenisstraf hebben opgelegd gekregen. Mijn overall impressie is dat dat goed verlopen is.

De heer **Oskam** (CDA): Het is toch jammer dat dit niet helemaal wordt bijgehouden. We hadden een soort erecode met de Minister dat als er sprake zou zijn van geweld tegen hulpverleners, dus tegen politie, brandweer en GGD, er dan wel gevangenisstraf zou worden geëist. Dat moeten we wel kunnen controleren. Ik wil dat de Minister die afspraak herbevestigt, zodat we volgend jaar wel van hem kunnen horen of het OM zich aan de afspraak houdt dat bij geweld tegen hulpverleners gevangenisstraf wordt gevraagd.

Minister **Opstelten**: Voorzitter. Ik zit op dezelfde lijn als de heer Oskam. Ik vind dat plezierig en ik zal met het OM en de politie proberen af te spreken dat we dat in beeld krijgen.

Een aantal woordvoerders heeft er terecht op gewezen dat het niet alleen om vuurwerk gaat, maar ook om de hele problematiek rond alcohol en dat soort zaken. Het gaat om de verstrekking van alcohol en de afspraken daarover met de horecaondernemers. In de APV kunnen bepalingen worden opgenomen over het instellen van een alcoholverbod. De burgemeesters doen dat ook. Er worden afspraken met horecaondernemers gemaakt en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan wordt gehanteerd. Dit staat allemaal in de draaiboeken van gemeenten.

Voorzitter. Mijn eerste termijn is daarmee beëindigd.

De **voorzitter**: Ik dank de Minister voor zijn beantwoording en geef het woord aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu.

Staatssecretaris **Mansveld**: Voorzitter. Ik had een hele inleiding voorbereid om aan te geven waarom we deze voorstellen doen, maar ik zal die met het oog op de tijd niet houden. Wanneer zouden we immers die tweede termijn moeten houden als dat vandaag niet meer kan? We zien dat er vanuit de samenleving en de grote gemeenten een toenemende vraag is om de overlast van vuurwerk aan te pakken. Daarom hebben we in gesprek met de gemeenten en met alle betrokken instanties bekeken hoe we moeten omgaan met de verkoop- en afsteektijden en hoe we illegaal vuurwerk kunnen aanpakken. Daar zit immers ook een heel groot probleem. Zoals de Minister al heeft aangegeven, kwamen we in dat overleg tot een heel goede consensus met alle partijen. Er is hier immers niet één oplossing voor alle problemen.

De heer Van der Staaij heeft een intrigerende vraag gesteld: waarom voeren we dit debat in de zomer? Ik denk allereerst dat het goed is dat je reflecteert op een ander tijdstip dan de week voor of na oud en nieuw. We hebben ook een heel praktische reden: er moet regelgeving worden aangepast voor het volgend jaar. Dan is het goed om dat op een tijdstip te doen dat de zon schijnt, dat het de laatste dag voor het reces is en we even in een andere omgeving zitten. Ik denk dat het ook belangrijk is om duidelijk te zijn. Als je wet- of regelgeving verandert, dan is het netjes om dat op tijd te doen, zodat bedrijven tijdig weten waar ze aan toe zijn. Daarom hebben we het er nu over.

De heren Dijkhoff en Marcouch hebben een algemene vraag gesteld. Ik zal die eerst behandelen en daarna spreken over het toezicht, de inspectie en de verkoopdagen. Dat zijn de hoofdpunten die onder mijn verantwoordelijkheid vallen. De algemene vraag luidde: welke maatregelen worden genomen om het aantal letselgevallen terug te dringen? De in de brief aan de Kamer voorgestelde maatregelen dragen bij aan het terugdringen van de overlast van met name het illegale vuurwerk. Een aanzienlijk deel van de letselgevallen wordt veroorzaakt door het gebruik van illegaal vuurwerk. Mevrouw Ouwehand heeft de cijfers daaromtrent keurig opgenoemd. Wij verwachten dat de maatregelen een positief effect hebben op het aantal letselslachtoffers. Daarnaast hebben we de campagne Veiligheid NL die zich dit jaar met name zal richten op het terugdringen van het gebruik van illegaal knalvuurwerk. Dat heeft immers

een heel negatief effect op de vuurwerktraditie. Ik zal, net als het afgelopen jaar, de campagne van de vuurwerkbranche steunen waarmee het gebruik van vuurwerkbrillen wordt gestimuleerd. Daarover is vorig jaar een motie van de heer Marcouch aangenomen. Mevrouw Dik-Faber heeft daar vandaag ook over gesproken. Ik denk ook dat dit belangrijk is. Sommige woordvoerders hebben gesproken over de mogelijkheid van het geven van voorlichting bij de verkoop van vuurwerk. Vuurwerk wordt vaak van tevoren besteld. Het is vervolgens een kwestie van een pakket ophalen en dat afrekenen. Dat vindt dan inderdaad in een korte tijd plaats. Ik weet niet of de voorlichtingsfunctie van de vuurwerkverkoper op dat moment nadrukkelijk aandacht krijgt.

Op initiatief van de vuurwerkbranche zal worden bekeken welke specifieke legale vuurwerkartikelen de oorzaak zijn van letselschade. De branche is bereid om deze producten in overleg met de overheid van de markt te halen. Ik zal in overleg met de vuurwerkbranche bekijken hoe aan dit voornemen het beste invulling gegeven kan worden. Ik denk dat met beide zaken ook tegemoet wordt gekomen aan de punten die de Kamer heeft aangesneden.

Ik kom te spreken over het toezicht. In de brief wordt gesproken over het aanpassen van de afsteektijden en mogelijk ook de verkooptijden. Dat is niet voldoende om substantieel de overlast van met name het illegale vuurwerk terug te dringen. Daarvoor zijn extra maatregelen nodig. Gezien de complexiteit daarvan vergt dit een gezamenlijke inzet van beide ministeries. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft zojuist ook al aangegeven dat er nauw wordt samengewerkt. Er is een piekmoment in het jaar waarop alle partijen gezamenlijk, schouder aan schouder en de handen ineen, moeten bezien hoe zij een looping als het gaat om illegaal vuurwerk kunnen doorbreken.

De aanpak zal zich richten op een aantal pijlers: internationaal, nationaal en preventief. Bij de internationale pijler is de aanpak gericht op de bron. Dat zijn de export- en transitolanden waarvan dergelijk vuurwerk afkomstig is. We proberen deze problematiek aan te pakken via bilaterale afspraken met dergelijke landen. Deze aanpak moet leiden tot een aanscherping van de Pyrorichtlijn. Zeer recent heeft mijn ministerie een initiatief ingediend bij de Europese Commissie voor het organiseren van een expertmeeting met de lidstaten om het misbruik van illegaal vuurwerk binnen de EU tegen te gaan. We hebben daarvoor een film gemaakt. We hebben die getoond in Brussel. De lidstaten en de Europese Commissie steunen het voorstel om een expertmeeting te houden. Die zal dus plaatsvinden. Op het moment dat je alle landen bij elkaar hebt, kun je stappen maken.

Wat de nationale pijler betreft, kijken we naar de invoering van een importvergunning voor vuurwerk. Wij doen dit overigens mede op aandringen van het bedrijfsleven zelf, dat hiervoor een gedragscode heeft opgesteld. Naar verwachting zal medio 2015 de importvergunning worden geïmplementeerd. Op nationaal niveau zullen importeurs aansturen op een kwaliteitsverbetering van het legale vuurwerk en het treffen van maatregelen bij de postpakketdiensten om de import van illegaal vuurwerk via die weg tegen te gaan.

Bij de preventieve pijler gaat het om een voorlichtingscampagne over de risico's van zwaar knalvuurwerk en om het stimuleren van vuurwerkbrillen. Ik streef in samenwerking met de vuurwerkbranche naar uitfasering van een bepaald type knalvuurwerk dat die letselschade veroorzaakt.

Ik wil voorts benadrukken dat de afgelopen jaren het toezicht op en de handhaving van het Vuurwerkbesluit fors is opgepakt en het toezicht op de gehele keten is verbeterd. In mijn reactie op de motie van de leden Oosenbrug en Marcouch heb ik de Kamer daarover reeds in februari geïnformeerd.

De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft een vliegende brigade vuurwerk ingesteld. Gemeenten, provincies en regionale uitvoeringsdiensten dragen nadrukkelijk hun steentje daaraan bij en de meeste bedrijven in de vuurwerkbranche houden zich aan de regels en streven ook naar zelfregulering en imagoverbetering. Zoals ik net al zei, het feit dat er een vergunningstelsel komt op verzoek van de branche zelf, vind ik een belangrijk signaal. Dan hebben we natuurlijk nog de samenleving en het ongepaste gedrag. De Minister heeft daar al uitgebreid over gesproken. Je kunt een traditie niet met een wettelijke regeling afschaffen. Je kunt een traditie wel ombuigen in de gewenste richting.

De heer Marcouch heeft gevraagd wat er in internationaal verband zal worden gedaan om zwaar en illegaal vuurwerk nog harder aan te pakken. Wij hebben inmiddels via een film die in Nederland is gemaakt, in Brussel laten zien wat we graag willen. Er zal een expertmeeting worden georganiseerd. We zullen blijvend aandringen op aanscherping van de Pyrорichtlijn, met name als het gaat om het zware, professionele knalvuurwerk. De expertmeeting zal medio september plaatsvinden. Daarnaast bekijken we welke mogelijkheden er zijn om met bepaalde lidstaten bilaterale afspraken te maken. Er wordt medio 2017 een Europees paspoort voor professionals ingevoerd. Dat zal ook de verkoop van dergelijk vuurwerk bemoeilijken. Vanaf dat moment wordt het verboden voor een producent of importeur om professioneel vuurwerk te verkopen anders dan aan personen die over een dergelijk paspoort beschikken.

Ik heb al gesproken over de samenwerking tussen de ILT, het Openbaar Ministerie en de politie bij de bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke aanpak die is gericht op de oorsprong van het vuurwerk. Dat zijn de productielanden. Op die manier kan bij de leveranciers van vuurwerk ook inzicht worden verkregen in de Nederlandse afnemers.

Mevrouw Dik-Faber en mevrouw Van Tongeren hebben gevraagd of ik me sterk ga maken voor het invoeren van het vuurwerkpaspoort. Het voorstel om een Europees document vast te stellen waarmee vuurwerkprofessionals kunnen worden onderscheiden, is door de Europese Commissie omarmd. Ook andere lidstaten hebben zich daar positief over uitgelaten. Ik denk dat dit een goede zaak is. De uitwerking van een dergelijk paspoort is nu nog onderwerp van discussie binnen de Europese Commissie. Ik verwacht dat het medio 2017 zal worden ingevoerd. Wij zullen er in ieder geval voor zorgen dat het ook in de expertmeeting van september aanstaande aandacht krijgt. Wij dringen dus in Brussel aan op actie en spoed. Het is echter niet zo dat alle landen dat steunen. Niet iedereen ervaart de problematiek zoals die in Nederland wordt ervaren.

Mevrouw Dik-Faber heeft gevraagd naar de stand van zaken rondom de vergunning voor de import van vuurwerk. De sector heeft eind vorig jaar de gedragscode opgesteld als onderdeel van de vergunning voor de import van vuurwerk. Deze zelfregulering is van groot belang, aangezien het vergunningstelsel voor ongeveer 30 bedrijven de nodige administratieve en bestuurlijke lasten met zich meebrengt. Het streven is er juist op gericht om zo min mogelijk van dergelijke stelsels in stand te houden. Nu gaan we er wel één opzetten. Wij hebben met de betrokken partijen – het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Openbaar Ministerie, de ILT, de branche alsmede de heren Mans en Biezeveld – de gedragscode en het nut en de noodzaak van de importvergunning besproken. Wij nemen het voortouw in de verdere uitwerking van de importvergunning en de daaraan gekoppelde gedragscode. Wij verwachten dat de implementatie medio 2015 kan plaatsvinden.

Mevrouw Van Tongeren heeft gevraagd naar de eisen die worden gesteld aan de opleiding van de vuurwerkmeesters en -juffen. Zij is altijd heel zorgvuldig. Als het om meesters gaat, gaat het bij ook altijd om juffen. Dat vind ik prima. De opleiding volgt de Arborichtlijn van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Elke vuurwerkmeester of -juf moet

beschikken over het persoonscertificaat Vuurwerkdeskundige. Vervolgens wordt een vergunning tot afsteken verleend op basis van het Vuurwerkbesluit. De certificering is nu onderwerp van heroverweging door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De heer van der Staij heeft gevraagd of de regels niet alleen gericht zijn op brand, maar ook op explosies. Jazeker. Na de vuurwerkcramp in Enschede zijn de voorschriften aangepast in de vorm van bouwvoorschriften en sprinklers om brand en explosies te voorkomen.

Mevrouw Ouwehand heeft gevraagd waarom er wordt toegestaan dat mensen veel meer vuurwerk in één keer kunnen kopen, namelijk tot wel 25 kg. Uit de evaluatie van het Vuurwerkbesluit is gebleken dat individuele vuurwerkartikelen vaak zo'n 10 kg wegen en de mensen daardoor gemiddeld meer dan 10 kg vuurwerk rond de jaarwisseling aanschaffen. De keuze voor de nieuwe grens is ingegeven om aan de wens van de consument tegemoet te komen zonder de detaillist in de knel te laten komen met regelgeving. Als randvoorwaarde is daarbij gesteld dat de nieuwe grens niet mag leiden tot onveilige situaties in de woning van de consument. Het RIVM heeft ernaar gekeken. Gebleken is dat daarvan geen sprake is.

Mevrouw Dik-Faber en anderen hebben gevraagd welke wettelijke mogelijkheden er zijn om pakketdiensten te dwingen om het vuurwerk uit de pakketstroom te halen. Het Vuurwerkbesluit bevat een verbod om vuurwerk op te slaan, voorhanden te hebben of aan een ander ter beschikking te stellen. De bepaling is met opzet ruim geformuleerd in het Vuurwerkbesluit. Postpakketbedrijven vervoeren het vuurwerk in strijd met het Accord Européen relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route (ADR), waardoor de bedrijven nadrukkelijk een verantwoordelijkheid hebben. Postpakketbedrijven zijn volgens hun eigen algemene voorwaarden gerechtigd om de inhoud van de pakketten te onderzoeken en die pakketten eventueel te openen. Daarvoor is geen overheidsbemoeienis nodig. De ILT en de politie zullen de pakketdiensten van informatie voorzien om afzenders van illegaal vuurwerk te kunnen traceren. Zij kunnen elkaar nu ook al informeren. Sommige bedrijven doen dit nu al. Je ziet dat partijen met elkaar samenwerken teneinde stappen te kunnen zetten.

We hebben in het vorige overleg met de Kamer meer over dit onderwerp gesproken. Het ging toen om vragen als: hoe zit het nu met internet? Je ziet dat er steeds nieuwe wegen gevonden worden om regels te ontduiken. Het betreft natuurlijk een relatief kleine groep, maar het is ook een heel creatieve groep. Je ziet ook dat er neveneffecten ontstaan. Vorig jaar werd er als test een website gebouwd waarop illegaal vuurwerk gekocht zou kunnen worden. Mensen kregen op het moment dat ze op die website inlogden te zien dat ze iets deden wat ze niet mochten. Maar uiteindelijk bleek ook dat sommige kinderen het heel interessant vonden om die melding dat ze iets illegaals aan het doen waren, te ontvangen. Je krijgt dan dus vreemde effecten. Mensen zijn gewoon heel creatief. Het is belangrijk dat alle instanties, zoals de politie, het OM en de inspectie, elke keer weer proberen om die creativiteit voor te zijn, zo niet zo snel mogelijk in te dammen. Dat geldt natuurlijk alleen als het om slechte creativiteit gaat.

De heer Oskam heeft een vraag gesteld over het werk van de ILT. De ILT heeft vijftien controles gedaan bij postpakketdiensten. De planning is om in 2014 zo'n 30 à 40 van deze controles te laten plaatsvinden. Ik vind het belangrijk dat de bedrijven zelf de verantwoordelijkheid hebben. Bij PostNL worden wekelijks 3 miljoen pakketten verwerkt. Het is dus ook niet iets waar je even snel een controle doet en dan meteen een overzicht over de hele zaak hebt. De ILT heeft vorig jaar 428 objectinspecties en 76 administratieve controles gedaan.

Mevrouw Kooiman vraagt wat de ILT heeft gedaan met het idee van de zwarte lijst. Die wordt nu gebruikt. Zowel de politie als de inspectie geeft

informatie over buitenlandse leveranciers. De bedrijven zelf wisselen ook informatie uit over deze leveranciers. De ILT is hierover ook in gesprek met de pakketdiensten.

Alle woordvoerders hebben gesproken over de verkoopdagen van het vuurwerk. Het kabinet heeft het standpunt ingenomen dat de overlast van het vroegtijdig afsteken van vuurwerk op de dag van verkoop begint. Op het moment dat de winkel opengaat en het eerste rotje is gekocht, begint ook de overlast. Sommigen steken immers al vuurwerk af als ze nog voor de deur van de aankoopplek staan. We kunnen dit aanpakken door het beperken van de verkoopdagen alsmede de afsteektijden van vuurwerk. De vuurwerkbranche en een aantal partijen in de Kamer hebben hier bezwaar tegen. Zij voorzien lange rijen bij de verkooppunten, waardoor meer mensen illegaal vuurwerk zullen kopen. Ik heb het beeld voor ogen van een goede huisvader die met zijn zoontje vuurwerk gaat kopen op een van die twee of drie dagen. Ik zie het beeld niet dat die vader, als de verkoop van drie naar twee dagen gaat, vervolgens aangezet crimineel gedrag gaat vertonen. Het is niet mijn beeld dat al die goede huisvaders dan in het busje stappen en naar het buitenland rijden. Ik zie dat niet zo snel gebeuren. Het beperken van de legale verkoop zou hiertoe volgens sommige partijen aanzetten. Het CDA meent dat het plan ondernemers dwars zit die veel hebben moeten investeren om aan strenge regels te voldoen.

We hebben een aantal overwegingen. Wij hebben de voorgestelde aanpassing van de verkoopdagen besproken met het bedrijfsleven. Dat gesprek heeft met meerdere partijen plaatsgevonden. De partijen hebben de bezwaren van het bedrijfsleven ingebracht en we hebben onderzocht voor welk voorstel er een breed draagvlak zou zijn. In de brief van de vier grote gemeenten wordt gevraagd om een beperking van de verkoopdagen en de afsteektijden. De vier grote gemeenten gingen verder dan twee dagen, die gingen namelijk naar de verkoop gedurende anderhalve dag. Uit een enquête van de VNG blijkt dat 66% van de burgemeesters voor een beperking van de verkoopdagen van drie naar twee of zelfs nog minder dagen is. De Kamer en het ministerie hebben daarover vandaag een brief van de VNG ontvangen. Bovendien is er binnen de huidige Winkeltijdenwet, die winkels toestaat om tussen 06.00 uur en 22.00 uur open te zijn, genoeg ruimte voor het bedrijfsleven om ook in de avonden vuurwerk te verkopen, wat bijvoorbeeld zou kunnen leiden tot kortere rijen voor de winkel. De beperking van de verkoopdagen zal er naar mijn mening ook niet toe leiden dat allerlei consumenten opeens illegaal vuurwerk gaan kopen. Volgens de schatting is zo'n 10% van het vuurwerk illegaal. Naast het treffen van deze maatregelen willen we daarom juist ook inzetten op het aanpakken van het illegale vuurwerk. Dat was ook het idee achter de voorstellen die we hebben neergelegd. We willen een totaalpakket om legaal vuurwerk te reguleren en het illegale vuurwerk aan te pakken.

Ik kan goed luisteren en ik kan ook tellen. Ik heb de Kamer goed gehoord. Wij zijn bereid om het aantal verkoopdagen niet te veranderen. Wij willen wel vasthouden aan de beperking van de afsteektijden. Ik wil daar echter nog wel een opmerking bij maken. Ik vind het belangrijk dat we kijken naar een evenwichtig totaalpakket. Er moet een aantal afwegingen en besluiten naast elkaar worden gelegd. Ik vind dat de vuurwerkbranche en de detailhandel mede hun verantwoordelijkheid moeten nemen om de overlast van het vroegtijdig afsteken en van vuurwerk in het algemeen terug te brengen. Ik zal daar ook met de branche afspraken over maken. Ik zal voorts monitoren wat het effect is van de handhaving van de verkoop gedurende drie dagen, maar wel een beperkte afsteektijd. We zullen volgend jaar bekijken of die maatregel opnieuw ter discussie zou moeten staan.

Mevrouw Kooiman heeft opgemerkt dat het bedrijfsleven heeft aangegeven dat er met het terugbrengen van het aantal verkoopdagen

veiligheidsrisico's kunnen ontstaan. Zij doelt daarmee op de opslag van vuurwerk bij de verkooppunten. In het Vuurwerkbesluit worden duidelijke veiligheidsregels aan de opslag en de verkoop van vuurwerk gesteld. De voorgestelde aanpassing van de verkoopdagen is besproken met het bedrijfsleven, de regels worden door het bedrijfsleven gedragen en zijn vooralsnog geen reden om die nu aan te passen. Daarnaast ziet de decentrale overheid toe op de naleving van deze voorschriften. Een opslag die niet aan de voorschriften voldoet, kan ook gesloten worden door het bevoegd gezag.

De heer Oskam heeft nog gevraagd welke maatregelen genomen worden om de veiligheidsrisico's rond de verkooppunten te reduceren als de verkoop van drie naar twee dagen zou gaan. Binnen de huidige Winkeltijdenwet is verkoop mogelijk tussen 06.00 en 22.00 uur. Daarvoor is geen ontheffing nodig. Het Vuurwerkbesluit verzet zich hier ook niet tegen. Dit vermindert het risico op een toename van het handelen in vuurwerk. Tevens zal via een duidelijke communicatiecampagne richting de decentrale overheid en de vuurwerkbranche gewezen worden op de aangepaste verkooptijden. Daarbij zal tevens aandacht worden gevraagd voor de risico's die aan twee dagen vuurwerkverkoop zouden kleven. Mevrouw Ouwehand heeft gevraagd waarom niet gekozen is voor een afsteektijd van 23.00 uur tot 02.00 uur. Dat voorstel is besproken met de VNG. De VNG steunt de afsteektijd van 18.00 uur tot 02.00 uur. De belangrijkste afweging daarbij is geweest dat de winkels dan dicht zijn en dat er ook een moment moet zijn waarop een vader met zijn kinderen nog voor etenstijd vuurwerk kan afsteken. Niet iedereen kan immers wakker blijven tot 24.00 uur. We hebben ervoor gekozen om die ruimte aan het begin van de avond te bieden. Daarom zijn we uiteindelijk tot het voorstel gekomen om vuurwerk af te steken van 18.00 uur tot 02.00 uur.

De **voorzitter**: We gaan verder met de tweede termijn.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Er is goed en slecht nieuws. Het goede nieuws is dat het kabinet wel erkent dat de huidige vuurwerktraditie een behoorlijke impact heeft op mensen die er niet om zitten te springen. De Minister van Veiligheid en Justitie zei eerder tijdens een uitzending van het journaal dat mensen er ook voor kunnen kiezen om binnen te blijven. Daar neemt het kabinet nu voorzichtigjes een beetje afstand van door de afsteektijden te beperken en pas vanaf 18.00 uur het afsteken van vuurwerk toe te staan. Ik weet echter uit ervaring dat je juist op oudjaarsavond best wel op bezoek wilt gaan bij mensen en dat mensen die gewerkt hebben, niet per se om 18.00 uur al thuis zijn. En je kinderen om 18.00 uur al naar bed sturen, vind ik eigenlijk ook niet heel erg vriendelijk. Als er hier wordt terughandeld op de beperking van het aantal verkoopdagen, dan kan het kabinet ook de VNG en de grote gemeenten een stapje tegemoet komen door de afsteektijden dan toch iets verder te beperken om meer recht te doen aan het pakket van wensen dat daar lag.

Het slechte nieuws is natuurlijk het volgende. De Staatssecretaris zegt terecht dat je een traditie niet kunt verbieden met een wet, maar je kunt die traditie wel ombuigen naar de gewenste richting. In Australië is dat gelukt. We zien dat er in België echt grote tevredenheid is over de gelegenheid die gemeenten hebben om een totaalverbod in te stellen op het afsteken van consumentenvuurwerk. Dat helpt ook enorm bij het beperken van het aantal incidenten. Het kabinet zegt echter tegelijkertijd: we zetten een stop op het denken, want we willen per se niet dat de traditie ombuigt in de richting van vuurwerkshows. Het kabinet wil geen afscheid nemen van het idee dat consumenten vuurwerk afsteken. Dat is jammer, want daardoor mis je kansen om echt serieus te kijken naar een manier om ook illegaal vuurwerk goed aan te pakken. Ik handhaaf mijn verzoek om een VAO te houden, omdat ik een aantal moties wil indienen.

De heer **Dijkhoff** (VVD): Voorzitter. Ik wil de Staatssecretaris bedanken voor de toezegging dat zij het besluit zal aanpassen en de drie verkoopdagen zal handhaven. Ik heb in het verlengde daarvan nog de vraag of het ook in overleg met de branche mogelijk is om gericht te kijken naar de beruchte boosdoeners. Dat is het soort vuurwerk dat je op zich wel verantwoord kunt gebruiken, maar dat heel vaak verkeerd wordt gebruikt, zoals Romeinse kaars, of het is vuurwerk dat gewoon zo goedkoop is dat het bijna per kilo verkocht wordt. Dat zijn de zogenaamde kiloknallers. Mijn buurvrouw zal niet blij zijn dat ik dat woord in deze context gebruik. Is het mogelijk om dat type vuurwerk gericht aan te pakken? Ik heb liever dat we dat vuurwerk, waarvan we weten dat daar de meeste ellende van komt, drie dagen lang niet verkopen dan dat dit vuurwerk wel gedurende twee dagen verkocht mag worden.

Ik wil nog even iets zeggen over de afsteektijd op oudjaarsdag. Voor ieder tijdstip gelden voor- en nadelen en zijn argumenten aan te voeren. Ik denk dat 18.00 uur een goed compromis is. Ik had zelf ooit zonsondergang bedacht, maar dat is volgens mij 16.39 uur. Dat lijkt me ook niet fijn communiceren. Wat mij betreft, kan de aanvangstijd gewoon op 18.00 uur worden gesteld. Dan hebben we een goede balans gevonden.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Ik ben nog nooit zo in verwarring geweest. De oppositie verdedigt vandaag een kabinetsbrief, zij pleegt vervolgens een interruptie in het antwoord van de Minister en krijgt als beloning een heel vaag antwoord. Ik ben in ieder geval blij dat ik heel duidelijke antwoorden heb gekregen van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu. Zij heeft ook toegelicht waarom we van drie naar twee dagen zouden gaan. Ik vind het jammer dat het kabinet op dat punt niet standvastig is. Ik dacht: dat is eigenlijk wel een prima verandering. Ik ging er dus eindelijk in mee, en vervolgens wordt het teruggedraaid. Ik wil nog iets zeggen over het gebiedsverbod. We hebben er al over gesproken. Hilversum zou bijvoorbeeld graag het centrum vuurwerkvrij willen maken. Ik pleit niet voor een verbreding van de gebiedsverboden, maar ik doe wel het verzoek om dat eens goed te evalueren. Wat zijn de effecten van het afzetten van een stad of een gebied? Ik krijg die informatie graag in de volgende vuurwerkbrief, die dan in de zomer van 2015 besproken kan worden. Ik wil graag weten wat het effect daarvan is.

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Ik bedank de regering voor haar toezeggingen. Ik bedank de Staatssecretaris voor het niet inperken van de verkoopperiode en Minister Opstelten voor zijn toezeggingen om de burgemeesters te informeren over het huisarrest voor de notoire overlastgevers en het OM erop te wijzen dat gevangenisstraf moet worden geëist tegen mensen die geweld plegen tegen politie en hulpverleners.

Er is nog een vraag aan Staatssecretaris Mansveld blijven liggen. Mevrouw Dik-Faber heeft eerder dit jaar schriftelijke vragen gesteld over de opslag van vuurwerk bij het tankstation in Heerde. Er zijn daar twee bunkers waarin voor maar liefst 4 ton aan vuurwerk ligt opgeslagen. Er is niet alleen een tankstation in de buurt, maar ook een zuurstofopslag voor een zorgcentrum en een supermarkt. Uit de beantwoording van die Kamervragen zou je kunnen opmaken dat het Ministerie van I en M het idee heeft dat consumentenvuurwerk bij brand niet zal exploderen. Is dat inderdaad de gedachtegang? Als dat zo is, moet er dan niet iets veranderd worden aan het Vuurwerkbesluit? De zorgen hierover bij de mensen in Heerde zijn nog steeds niet weggenomen. Ik hoor graag een toelichting.

De heer **Marcouch** (PvdA): Voorzitter. Ook ik bedank de Minister en de Staatssecretaris voor de beantwoording van de vragen. Het is goed dat we vasthouden aan de drie dagen verkoop, dat we het voorstel om de

verkoop van vuurwerk terug te brengen tot twee dagen dus niet invoeren. Het lijkt me ook goed om een en ander te monitoren. De Minister heeft gezegd dat de gemeenten alle ruimte hebben om te differentiëren en oplossingen in de wet te vinden om lokale problemen op te lossen. Dat zal ik zeker ook monitoren. Naast de ambities en voornemens die er voor de langere termijn zijn, blijft dan toch de vraag: wat gaan we het komende jaar operationeel anders en beter doen, waardoor we andersoortige evaluaties en rapportages zullen krijgen? Daar staat in de brieven nog niets concreets over. Ik lees veel over afstemming, maar wat betekent dat? Wat gaan we daarin anders aansturen en wat gaan we organiseren om het beter te doen? Het gaat immers uiteindelijk om het resultaat en het effect.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Ik wil graag de bewindslieden bedanken voor hun beantwoording. Ik heb gemengde gevoelens. Ik vind het positief dat in ieder geval een stap wordt gezet in het beperken van de afsteektijden, zoals het kabinet dat heeft voorgesteld. Daarvoor bestaat brede steun. Dat is serieuze en waardevolle stap in het beperken van overlast. Daar ben ik dus blij mee.

Het kabinet heeft gezegd dat de argumenten om de verkooptijden niet in te perken, weliswaar niet zo sterk zijn, maar dat het goed kan tellen. Een meerderheid wil die inperking nu eenmaal niet. Daar moeten we voor dit moment dan maar genoeg mee nemen. De zwakheid van de argumenten tegen een inperking geven mij goede hoop dat in een ander jaar het goede inzicht wel kan doorbreken. Ik heb dus geduld. Ik zou het interessant vinden als wat meer aandacht wordt besteed aan de internationale ervaringen. Zou dat in een volgende brief kunnen worden meegenomen? In Denemarken maakt men bijvoorbeeld veel meer onderscheid tussen knal- en siervuurwerk. Er bestaan tussen landen heel veel verschillen in de benadering van vuurwerk. Ook binnen Europa zijn er veel verschillen. Kan daar nog eens naar gekeken worden? Ik sluit me ten slotte aan bij de woorden van collega Oskam over de kwestie-Heerde. Ik heb in eerste termijn gevraagd of we wel voldoende rekening houden met ontploffingsgevaar. Toen ik dat vroeg, had ik ook de situatie in Heerde voor ogen.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik vind het jammer dat er onvoldoende steun lijkt te zijn voor het voorstel om gemeenten meer ruimte te geven. Maar goed, we zullen zien hoe het vanavond bij de stemmingen gaat. Er lijkt echter op dit moment onvoldoende steun te zijn voor het voorstel om gemeenten de ruimte te geven om zelf te beslissen over het afsteken van vuurwerk. Het kabinet wil er helaas ook geen stappen in zetten. Ik vind dat de vrijheid van de een hier echt zeer ten koste gaat van de vrijheid van de ander. Dan heb ik het nog niet eens over de overlast voor dieren en het milieu. Ik vind dat gemeenten veel meer ruimte zouden moeten krijgen om locatiespecifieke afwegingen te maken. Ik vind dat ontzettend belangrijk.

Ik bedank de bewindslieden voor hun antwoorden, maar er is nog een punt blijven liggen. Dat betreft de voorlichting bij verkoop. Ik zou daar graag wat meer over willen discussiëren met de Staatssecretaris. Ik ben zelf geen klant, dus ik weet niet precies hoe dat gaat. Een klant komt in een winkel en krijgt vuurwerk overhandigd. Is het dan niet heel logisch om op zo'n moment ook een folder, brilletjes et cetera mee te geven? De kosten daarvoor zijn niet zo idioot hoog, zeker niet als je het vergelijkt met de prijzen van vuurwerk. Ik heb van artsen begrepen dat die vuurwerkbrilletjes ontzettend goed werk doen. Waarom geven we die dan niet standaard mee? Zou dat niet een goed idee zijn? Wil de Staatssecretaris dat bespreken met de vuurwerkbranche? En dan kan er natuurlijk ook wel even een foldertje bij. Dan zijn we ook weer een stap verder.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil op enige termijn van de regering weten wanneer een gemeente nu wel vertrouwd kan worden met het uitvoeren van het beleid en wanneer niet. Mijn fractie begrijpt niet waarom een gemeente zelf niet over haar eigen vuurwerkregime kan gaan, inclusief de uitspraak dat er in de hele gemeente geen vuurwerk mag worden afgestoken, terwijl gemeenten op andere beleids-terreinen de meest grote verantwoordelijkheden krijgen. Dat vind ik nog steeds zeer betreuenswaardig. Vertrouwen we die gemeenten nu wel of niet? Of vertrouwen we de gemeenten alleen wanneer het ons uitkomt? De Minister heeft mij niet kunnen overtuigen van het waterbedeffect. Mijn fractie zal blijven pleiten voor het gemakkelijker beperken van vuurwerk door gemeenten. Wij zullen volgend jaar ongetwijfeld ook weer een meldpunt instellen.

Ik sluit me aan bij de goede opmerkingen van mijn buurvrouw over folders en brillen. Ik ben in het verleden wel in zo'n winkel geweest en ik zie geen enkele reden waarom er niet een paar brilletjes en een folder kunnen worden bijgevoegd. Je krijgt het vuurwerk in een tasje mee, dus dat is dan geen enkel probleem. Desnoods moet de prijs van het vuurwerkpakket maar met een euro omhoog. Dat scheelt in elk geval een heleboel ogen.

Je ziet in de maatschappij dat we enorm opschuiven. Mensen willen echt veel minder vuurwerkoverlast. Je ziet dat de Kamer er toch enorm achteraan hobbelt en de grootste moeite heeft om de vrijheid van de mensen die iets niet willen, een keer centraal te stellen.

Voorzitter: Ouwehand

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. Ik bedank beide bewinds-personen voor hun beantwoording. Volgens mij heb ik geen antwoord gekregen op mijn vraag over een meldpunt. Ik weet dat er verschillende meldpunten zijn. Je zou het misschien bij «Meld Misdaad Anoniem» kunnen onderbrengen, alhoewel dat er niet direct mee geassocieerd zal worden. Een dergelijke campagne zal echter geen kwaad kunnen.

Ik denk dat het kabinet op de goede weg is. Ik vind het heel goed dat de Staatssecretaris het voorstel van drie naar twee verkoopdagen aanhoudt. Ik heb al gezegd dat mijn fractie kan instemmen met de beperking van de afsteektijden. Ik vrees dat de inperking van de verkoopdagen van drie naar twee vooral de verkoop van illegaal vuurwerk zal bevorderen.

Ik snap heel goed wat mijn collega's willen als zij ervoor pleiten om de gemeenten wat meer ruimte te geven. Ik kom echter uit een andere tak van sport en ik weet dat die handhaving door de politie bij verschillende regimes buitengewoon lastig zal zijn. Alleen daarom al zouden we dat niet moeten doen, want dat is niet erg adequaat.

Het is heel goed dat de Staatssecretaris vooral bilateraal afspraken probeert te maken, en dat zij dat ook op Europees niveau probeert. Ik denk dat we het daar vooral van moeten hebben als het gaat om het terugdringen van illegaal vuurwerk.

Voorzitter: Berndsen-Jansen

Minister **Opstelten**: Voorzitter. Er is aan mij nog een enkele vraag gesteld. Ik bedank de woordvoerders voor hun reactie. Ik vind het mooi dat we vandaag weer een stapje zetten. Mevrouw Kooiman heeft nog over Hilversum gesproken. De gemeente wil een gebiedsverbod instellen. Er vindt daarover op het verzoek van de gemeente Hilversum met een aantal gemeenten overleg plaats. We zullen hier zeker uitkomen. Ik zeg toe dat we in de brieven die zullen volgen in het komend jaar ook hun ervaringen zullen meenemen. Dat is voor de Kamer goed, en voor ons ook. De heer Marcouch heeft gevraagd wat er het komend jaar anders zal worden gedaan. Wij zullen in september onze traditionele brief sturen

over het instrumentarium en onze verwachtingen ten aanzien van de burgemeesters rond oud en nieuw. Zij nemen daarin hun eigen verantwoordelijkheid. We gaan wel inzetten op de aanpak van het grote, illegale vuurwerk via multidisciplinaire teams. Dat is een extra punt en dat is heel belangrijk. We hopen op dat terrein een stap te zetten. Voorts is het met name belangrijk dat we ons beleid en onze uitgangspunten consistent volhouden. Dat is het beste voor de operationele diensten die ons dat ook nadrukkelijk vragen.

Staatssecretaris **Mansveld**: Voorzitter. Mevrouw Ouwehand heeft het woord «terugonderhandelen» gebruikt. Ik heb gezegd: ik kan luisteren en ik kan tellen. Ik kijk naar een totaalpakket en een aantal mogelijkheden die daarmee samenhangen. Ik zal de verkoop, die wat mij betreft dus weer op drie dagen wordt gesteld, wel monitoren om te kijken of het evenwicht in het totaalpakket voor volgend jaar wel goed is. We hadden immers onze argumenten om dat mee te nemen.

Mevrouw Ouwehand heeft erop gewezen dat men het in België anders doet dan in Nederland. Ik heb aangegeven dat het in Nederland een traditie is. België heeft ook eigen tradities. Dat geldt voor alle landen. België kan dus ook zijn eigen keuze maken. Overigens is er in België ook geen totaalverbod.

De heer Dijkhoff heeft gesproken over Romeinse kaarsen. Ik heb ook het woord «Cobra's» gehoord. Ik ben totaal verbijsterd over de namen die tegenwoordig aan vuurwerk worden gegeven. Ik heb heel andere ideeën bij die woorden. Ik vind overleg met de branche belangrijk, want die heeft natuurlijk een belangrijke rol in het geheel. Er wordt gesproken over het verbieden van heel zware knallers. Ook heel kleine pijltjes schijnen erg gevaarlijk te zijn voor de ogen. We gaan het gesprek daarover aan met de branche, die daar ook positief tegenover staat.

Dan de situatie in Heerde. Ik heb de antwoorden op de vragen die daarover al eerder gesteld zijn, niet bij de hand. Drie fracties hebben daarover gesproken. Ik stel voor om de antwoorden op de vragen die vandaag gesteld zijn, schriftelijk aan de Kamer te doen toekomen. Wij hebben vorig jaar een uitgebreid gesprek gevoerd over de vuurwerkbrillen. Er is toen ook een motie over ingediend. Ik heb de mogelijkheid om die brillen op een vrijwillige basis aan te bieden, indertijd ook besproken met de branche. Ik wil de vraag of die brillen nu standaard zouden kunnen worden meegeleverd bij het vuurwerk aan de branche voorleggen. Vervolgens komen we natuurlijk bij de vraag of iedereen de bril ook opzet. Je kunt je op een gegeven moment afvragen of degenen die al die stoute dingen doen, nu net die bril bij de hand hebben en ook nog de wil hebben om hem op te zetten. Dat blijft bij dit onderwerp ingewikkeld. Er zijn immers heel veel partijen bij betrokken. Ik zeg echter toe dat ik de vraag aan de branche zal voorleggen.

De heer Marcouch heeft nog een vraag gesteld over de campagne van dit jaar. Die zal gericht zijn op het gebruik van knalvuurwerk en de gevolgen daarvan en het zware knalvuurwerk en het letsel dat als gevolg daarvan kan optreden. We zullen dit jaar ook inzetten op de rol van de ouders. Ik ben nog van de generatie dat je enge foto zag waaronder stond: je bent een rund als je met vuurwerk stunt. Ik heb begrepen dat dit tegenwoordig niet meer werkt, dat er nu andere manieren moeten worden aangewend.

De heer **Van der Staaij** (SGP): De Staatssecretaris zegt toe dat zij met de branche zal overleggen over de vuurwerkbrillen. Zij zegt daarbij dat het de vraag is of het mogelijk is. Het lijkt mij dat het praktisch mogelijk is. Je kunt toch zeggen dat een veiligheidsbril geleverd moet worden bij de verkoop van vuurwerk. De Minister heeft in het Vuurwerkbesluit toch de bevoegdheid om op grond van gezondheid maatregelen te nemen? Ik ben bang dat de sector zal zeggen: het kost geld, dus doe maar niet. Waarom

pakken we niet gewoon door en zeggen we niet dat die brillen gewoon verstrekt moeten worden?

Staatssecretaris **Mansveld**: Ik vind het belangrijk dat het niet zozeer een plicht is, maar dat het initiatief ook omarmd wordt door de branche zelf. Ik ga met de branche in gesprek om te kijken of de vuurwerkbrijs er standaard bij geleverd kan worden. Ik vind echter niet dat we meteen moeten overgaan tot het verplicht stellen van een vuurwerkbrijs bij de levering van vuurwerk.

De heer **Oskam** (CDA): Ik kan akkoord gaan met het voorstel van de Staatssecretaris om de vragen over Heerde schriftelijk te beantwoorden. Laten we dan wel afspreken dat die antwoorden er na het zomerreces liggen.

Staatssecretaris **Mansveld**: Dat is geen enkel probleem. Normaal zou ik zeggen dat het antwoord er voor de stemmingen zou zijn, maar dat zou vandaag een wat spannende marge worden. Meestal vinden de stemmingen immers pas een week later plaats. Dan kan ik dat op donderdagmiddag wel toezeggen.

Er is gesproken over de ruimte die wij gemeenten geven. Mevrouw Van Tongeren heeft gevraagd wanneer we de gemeenten wel en niet vertrouwen. De Minister heeft daar zojuist al heel veel over gezegd. Ik zal dat kort en bondig herhalen. Ik heb in het gesprek met de VNG en de gemeenten gevraagd: is er iets anders wat u nodig hebt als u kijkt naar de problemen die u ervaart rondom het afsteken van vuurwerk tijdens oud en nieuw? De APV valt overigens onder Binnenlandse Zaken. Wij hebben het er vandaag wel over, maar wij moeten voor wijzigingen van de APV bij een ander ministerie zijn. De gemeenten hebben nadrukkelijk aangegeven: nee, wij hebben met de middelen die we nu hebben, voldoende middelen om te sturen. De gemeenten hebben dat in twee verschillende gesprekken aangegeven. Waarom zouden we op dat vlak dan iets gaan veranderen? Wij vinden het van belang dat er vastgehouden wordt aan het principe van een landelijke, uniforme regeling. Gemeenten kunnen in hun APV vanwege specifieke lokale omstandigheden uitzonderingen maken. Die kunnen gemaakt worden in het belang van het voorkomen van gevaar, schade en overlast. Dat belang moet aantoonbaar zijn. De uitzonderingen zullen daarom niet het hele grondgebied kunnen betreffen, waardoor het de facto een totaalverbod zou worden. We hebben eerder al gesproken over de mogelijkheid dat er vuurwerktoerisme zou ontstaan, met weer heel andere openbare-ordeproblemen. Daar heb ik geen verstand van, maar de Minister wel. Mevrouw Van Tongeren vroeg of wij de gemeenten vertrouwen. Dat doen wij. Maar iets wat nationaal is toegestaan, mag gewoon niet op lokaal niveau worden verboden. Het mag wel, omkleed met redenen, worden ingeperkt. Ik kan het verhaal nog langer maken, maar er is niet meer dan dit. Gemeenten kunnen daarover van mening veranderen. We hebben elk jaar een gesprek over vuurwerk. Er vindt dus elk jaar een discussie plaats. Het onderwerp kan dan dus voorbijkomen. Mevrouw Berndsens heeft gevraagd of er een anoniem meldpunt kan komen. Excuus dat ik die vraag niet in eerste termijn heb beantwoord. Ik noem een aantal voorzieningen en meldpunten die er al zijn: «Meld Misdaad Anoniem», 112 of gewoon de politie. Ik vind dat dat voldoende moet zijn; ik vind niet dat hiervoor een specifiek meldpunt moet komen. Ik acht dat dus niet noodzakelijk. Er zijn gewoon drie punten. Als het echt spoed heeft, dan weten we allemaal dat we 112 moeten bellen. Verder kan de politie gewoon gebeld worden. Die is daar ook op voorbereid. De politie krijgt daar ook klachten over via het nummer 0900-8844. Ik denk dat het ook goed is dat we de reguliere wegen gebruiken voor zo veel mogelijk situaties.

De **voorzitter**: Ik heb ook niet gezegd dat er een nieuw meldpunt zou moeten komen. Ik heb zelf «Meld Misdaad Anoniem» genoemd. Ik denk dat het wel goed is om in een campagne aan te geven dat mensen makkelijk kunnen melden. Zeker als het om burens gaat, zijn mensen benauwd om de politie te bellen, omdat het altijd weer te herleiden is tot de beller. Er moet dus een campagne komen waarin duidelijk wordt gemaakt dat mensen kunnen melden.

Staatssecretaris **Mansveld**: Ik denk dat dit goed is. Het is inderdaad belangrijk dat mensen vervolgens geen ontworpen relatie met hun burens hebben. Het is ook belangrijk dat ouders worden aangesproken. Ik zal in ieder geval bekijken of dit een aandachtspunt kan zijn in de campagne die nu wordt voorbereid.

De **voorzitter**: Ik dank de Staatssecretaris voor haar beantwoording. Ik noem de toezeggingen.

- Er komt een evaluatie van het supersnelrecht in de eerstvolgende oud-en-nieuwbrief.
- Er zal inzicht worden gegeven in de strafeisen van het Openbaar Ministerie.
- Er komt een evaluatie van het gebiedsverbod.
- De Staatssecretaris komt schriftelijk terug op de situatie in Heerde. Dat gebeurt niet vanavond, maar wat later.

Het VAO zal naar verwachting vanavond om 20.15 uur plaatsvinden, maar dat kunnen we niet met zekerheid zeggen.

De heer **Oskam** (CDA): Misschien is nog wel de belangrijkste toezegging dat de verkoopdagen niet worden ingeperkt.

De **voorzitter**: Dat is een aanpassing van het voorstel van het kabinet.

Mevrouw **Dik-Faber**: Hebt u het overleg genoemd met de vuurwerkbranche over de standaardlevering van vuurwerkbrillen?

De **voorzitter**: De Staatssecretaris heeft gezegd dat daarvan een schriftelijke terugkoppeling komt. Die toezegging is bij dezen dus ook genoemd.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Waarom moet het VAO vandaag nog plaatsvinden? We zitten al met zo'n lange agenda. We krijgen voor een deel ook nog informatie.

De **voorzitter**: Ik ga die discussie hier niet aan. Mevrouw Ouwehand heeft via de regeling een vooraankondiging van een VAO gedaan. Dat is daar geregeld. Dat gaan we hier dus niet bespreken.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Dan zullen we het bilateraal bespreken. Het is een vooraankondiging geweest. Bij een vooraankondiging zou de daadwerkelijke bespreking nog een basis kunnen bieden voor een andere conclusie.

De **voorzitter**: Het was een vooraankondiging. Daarom is het VAO al in de agenda opgenomen. Als het VAO komt te vervallen, dan merken we dat wel. Dat zou vannacht weer een halfuur schelen.

Mevrouw **Ouwehand** (PVV): De motie die ik wil indienen, heeft te maken met het besluit. Ik meen dat de termijnen in de knel komen als we het pas na het reces behandelen, omdat de voorhang deze week afloopt. Daarom moet het VAO voor het reces plaatsvinden.

De **voorzitter**: Ik bedank de bewindslieden voor hun aanwezigheid en beantwoording. Ik bedank de mensen op de publieke tribune voor hun belangstelling en ik sluit de vergadering.

Sluiting 16.20 uur.